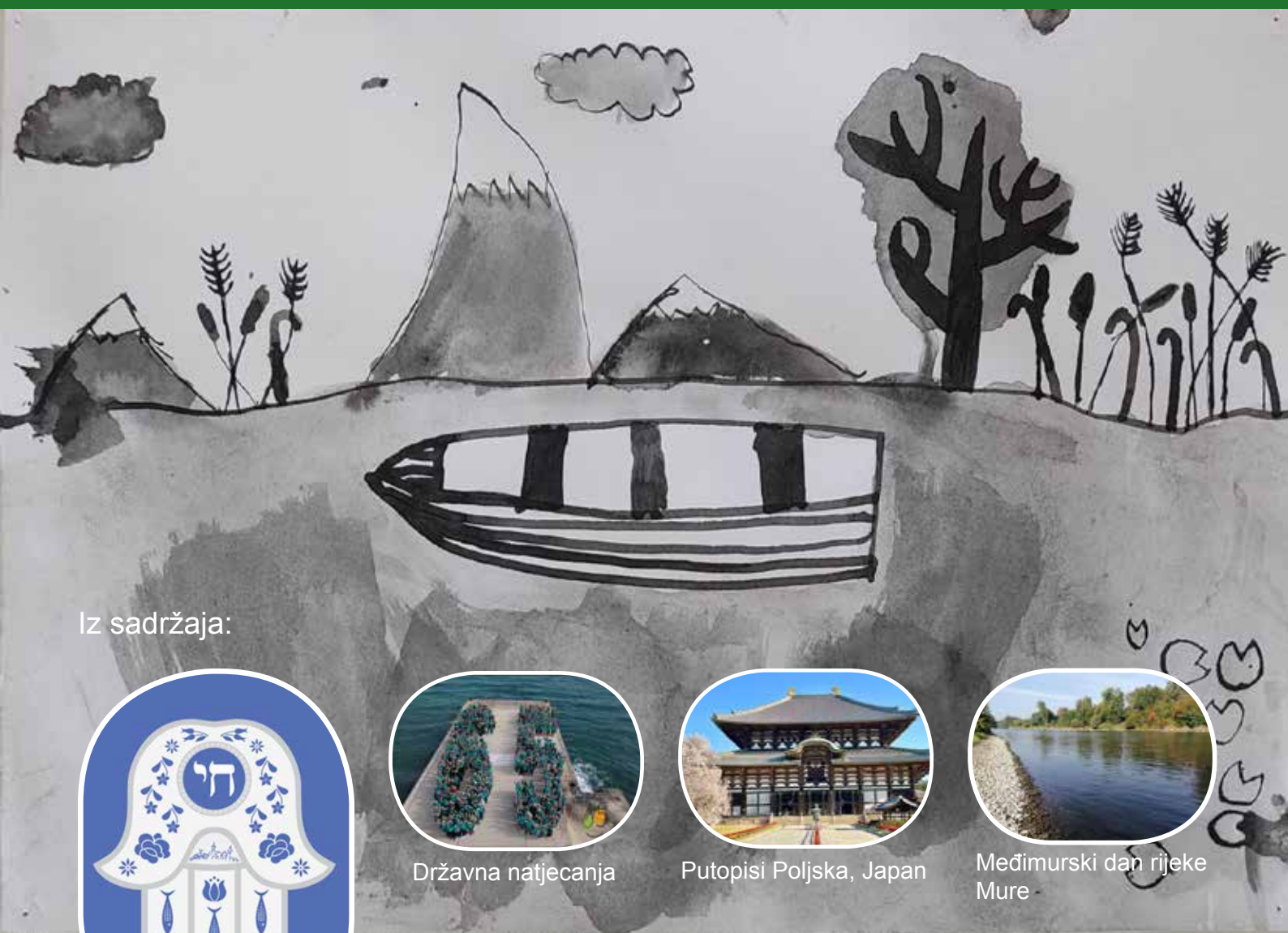

Glasovi s Mure

LIST UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE PODTUREN
GODINA 2023. CIJENA 2 €

Iz sadržaja:

Državna natjecanja

Putopisi Poljska, Japan

Međimurski dan rijeke
Mure

**TEMA BROJA:
NIKAD NE ZABORAVIMO**

Riječ uredništva

Proslava **Dana škole** i izdavanje školskog časopisa **Glasovi s Mure** na kraju nastavne godine idu rukom pod ruku!

Na ljupkoj, rasplesanoj i raspjevanoj priredbi se pjevalo, recitalo o školskim brigama, o ljubavi, nismo zaboravili ni međimurske popevke ni naše stare običaje. Ravnateljica Marijana Cerovec s neskrivenim je oduševljenjem podijelila priznanja i nagrade najboljim učenicima i njihovim nastavnici; Hrvoju Subotiću, Željki Podgorelec-Sirc, Lei Valkaj, Snježani Vuković, Mileni Mikulčić, Sanji Seidl, Jeleni Bister, Dijani Bedi-Šela. No ne treba ova škola od nas stvoriti samo odlične đake, već odlične mlade ljude. Pronaći ćete na stranicama časopisa mnoga imena učenika i vidjeti da postajemo upravo takvi! Školski je list jednako tako pun zanimljivih stranica o našim aktivnostima i postignućima tijekom cijele godine; pisali smo i bilježili putopisne, književne, likovne i novinarske teme jer kaže izreka da ono što nije zapisano kao da se nije ni dogodilo. Zato je i ovaj broj Glasova s Mure 2023. nastajao s ciljem „**Da se ne zaboravi**”.

U viši stupanj zvanja napredovale su Milena Mikulčić (učitelj savjetnik) i Lea Valkaj (učitelj mentor)

KRAJ ŠKOLE

*Opet ću reći:
Zbogom knjige i školske brige!
Spakirati torbu u kut sobe
neka se više ni ona ne brine.
Pred pločom više neću ja stajati,
rečenicu po rečenicu ili zadatak pisati.
Neću sjesti u školsku klupu,
već s prijateljima, ruku pod ruku,
iz škole zbrisati!*

V. Pongrac

IMPRESSUM

**Glasovi s Mure, školski list
učenika Osnovne škole Podturen**

Naklada; 160 primjeraka

**NAKLADNIK: Osnovna škola Podturen
Čakovečka 5
40317 Podturen**

UREDNIŠTVO

**Učiteljice: Dijana Bedi-Šela, Vlatka Žganec
Vera Pongrac, Tajana Gašparić**

Ravnateljica: Marijana Cerovec

Pedagoginja: Josipa Horvat

Glavna urednica: Tajana Gašparić

LEKTORICA: Marta Trstenjak, knjižničarka

**NASLOVNICA: LK Čamac na vodi,
Ivan Rudi Drk 4.a**

IZ SADRŽAJA OVOG BROJA:

UVODNIK	3
PREGLED ŠKOLSKIH DOGAĐANJA	4
PROJEKTI I NATJEČAJI	8
ČAROLIJA STVARANJA	12
TEMA BROJA	22
PUTOPIS	28
SJAJNI UČENICI I MENTORI	32
PROJEKTI	38
STUDIJSKO PUTOVANJE	40
NOĆ KNJIGE	41
STRIP	44

Riječ ravnateljice

Neobično me obradovala najava voditelja školske priredbe Andrije i Kaje povodom Dana škole s pozivom da se obratim publici s pohvalama i lijepim riječima učenicima i učiteljima, a koje su mi svojstvene i tipične za moje govore. Uistinu, izuzetno bi me veselilo da me svi naši učenici zapamte po pohvalama i podršci koju dajem njima i učiteljima. U javnim prigodama i događanjima govoreći u svoje osobno ime i u ime institucije koju predstavljam uvijek izražavam veliko veselje i ponos prema svim ostvarenim školskim uspjesima i dobrim rezultatima. Jer, dobri rezultati ostvaruju se predanim radom i dodatnim naporom te zaslužuju isticanje. U školskoj godini 2022./23. nije nedostajalo učeničkih uspjeha i aktivnog sudjelovanja u mnogim aktivnostima. Bilo je mnogobrojnih školskih, županijskih i tri državna natjecanja unutar sustava natjecanja koje organizira za škole Agencija za odgoj i obrazovanje.

Osim toga, objavljena je analiza i rangiranje po uspjehu osnovnih škola u svim hrvatskim županijama, a nama stigla potvrda u vidu zauzetog 10. mjesta unutar Međimurske županije, a kao dokaz da adekvatno odgovaramo na izazove i otegotne okolnosti te ostvarujemo stabilni nivo znanja učenika. Ocjene naših učenika u srednjim školama vrlo se malo razlikuju od onih u osnovnoj školi.

S cjelokupnim materijalno-tehničko-organizacijskim uvjetima te stručnim i motiviranim kadrom trenutni položaj OŠ Podturen je takav da možemo

činiti još više i bolje, da možemo napraviti iskorak naprijed. Ovih dana u školu je stigla Odluka kojom je OŠ Podturen jedna od odabranih škola u kojima će se provoditi Cjelodnevna škola - eksperimentalna provedba u vremenu od četiri godine te isprobati novi suvremeniji organizacijski model kakav egzistira u razvijenijim sustavima od našeg. Taj sustav podrazumijeva više stručnog rada učitelja, više vježbanja uz kreativne metode rada, povratak praktičnih vještina i više tjelesno zdravstvene kulture, prilagodbu školskih prostorija novom funkcionalnom opremom i ergonomskim namještajima i sl. Škola će izraziti svoje potrebe resornom ministarstvu za podršku rada učitelja i stručnih suradnika, za prehranu u dva obroka za učenike, za stvaranje školskih prostora više namjena, za organiziranje niza aktivnosti za djecu izvan obaveznih programa, te povezati se s lokalnim klubovima i udrugama u cilju dovođenja tih aktivnosti u školu. Uz roditelje kao suradnike ostvarit će se program prema načelu obveznosti, a dijelom dobrovoljnosti sudjelovanja. Za učenike će sve aktivnosti u školi biti besplatne te će biti odabrane prema njihovim interesima.

I kako poslije kiše dolazi sunce, a poslije suza dolazi smijeh, tako i poslije društvenih i zdravstvenih kriza dolazi vrijeme optimizma i novog zanosa. Za nas zaposlenike u Osnovnoj školi Podturen počinje vrijeme novih izazova i profesionalnih uspjeha.

ravnateljica Marijana Cerovec

Pregled školskih događanja

EUROPSKI TJEDAN ODRŽIVOG RAZVOJA

Europski tjedan održivog razvoja (ETOR) je europska inicijativa za poticanje i stvaranje vidljivih aktivnosti, projekata i događaja koji promiču održivi razvoj i Globalne ciljeve održivog razvoja. Povodom Europskog tjedna održivog razvoja u PŠ Sivica je u srijedu (21.09.) uspješno provedena akcija čišćenja okoliša škole. Vrijedni učenici su sa svojim učiteljicama i učiteljem čistili školsko dvorište, sadili biljke te uređivali kamenjar. Prije samog čišćenja čuvarica prirode Ivana Rojko (Javna ustanova za zaštitu prirode Križovec) je

održala edukativno predavanje za učenike na temu Zaštićena područja Međimurja te biljke i životinje u tim područjima. Povala je učenike u virtualnu šetnju prekrasnom prirodom u kojoj su upoznali zaštićena područja oko rijeke Mure i Drave te najčešće životinje koje obitavaju na tim područjima. Učenici su tijekom predavanja mogli čuti glasanje pojedinih životinja (ptica, jelena i žaba) te promatrali modele tih životinja.

učiteljica Dijana Bedi-Šela

EKOLOŠKA AKCIJA U OŠ PODTUREN „PAPIR NIJE SMEĆE“

Povodom Europskog tjedna održivog razvoja u OŠ Podturen organizirana je akcija prikupljanja starog papira. Cilj ove akcije je u suradnji s učenicima, roditeljima, djelatnicima škole te lokalnom zajednicom, osnažiti se kao čvrsta zajednica te podići svijest među učenicima o gospodarenju starim papirom. Učenici 1., 2.B i 4.A razreda s razrednicama Kristinom Levačić, Ljiljanom Ovčar i Vlatkom Žganec su se na satu razrednika upoznali s načinom prikupljanja starog papira, izradili plakate koje su podijeli sumještanima te na kraju i sudjelovali u prikupljanju starog papira.

učiteljica Vlatka Žganec

LK Pismo iz Zelengrada
Petar Mihalec, 2.b

EUROPSKI
TJEDAN
ODRŽIVOG
RAZVOJA
20.-26. RUJAN

Pregled školskih događanja

ŠKOLSKI MEDNI DAN 2022.

U srijedu, 7.12.2022. godine na Dan sv. Ambrozija, zaštitnika pčela i pčelara, u našoj školi održan je Školski medni dan i promocija hrvatskih pčelinjaka koji financira Ministarstvo poljoprivrede u suradnji s MZO.

Učenici 1. razreda OŠ Podturen su plesom i pjesmom pozdravili roditelje, djelatnike te gosta u razredu, pčelara Željka Trupkovića, predsjednika udruge pčelara Međimurske županije. Nakon toga učenici su imali priliku sudjelovati u edukaciji

o važnosti i značaju pčelarstva, saznali važne informacije o brizi o pčelama, proizvodnji meda i njegovoj velikoj ulozi za zdravlje. Najviše su se razveselili degustaciji raznih vrsta meda i medenjaka. Medni dan završili su raznim igrama u kojima su pčele bile u glavnoj ulozi.

učiteljica Vlatka Žganec

Pčela pozdravi ljude,
krilom dotakne cvijet.
Cvijet se zacrveni.

Emanuel Lovrenčić 5.b

MARTINJE U PODTURNU

Učenici razredne nastave OŠ Podturen nastupili su na priredbi "Martinje u Podturnu" u sklopu projekta „Mreža pomagača“. Izveli su nekoliko folklornih točaka i prisjetili se igara naših djedova i baka. Zajedno sa učiteljicama Kristinom Levačić, Ljiljanom Ovčar

i Vlatkom Žganec priključili su se mreži malih pomagača te odlučili aktivnije sudjelovati u radu lokalne zajednice te osvijestili humane vrednote u najmlađoj dobi.

učiteljica Vlatka Žganec

TJEDAN ŠKOLSKOG DORUČKA

Učenici 2. razreda PŠ Sivica su u mjesecu listopada obilježavali Tjedan školskog doručka provodeći niz aktivnosti kojim su naglasili važnost nutritivno bogatog doručka za svako školsko dijete te zaslužili diplomu u sklopu projekta Živjeti zdravo. Ovogodišnja tema „3,2,1 Kreni“ osmišljena je kako bi podsjetila učenike i roditelje da hranjiv doručak pomaže osigurati učenicima uspjeh u školi te uspješno praćenje nastave.

učiteljica Dijana Bedi-Šela

Pregled školskih događanja

PODIJELIMO DOBROTU

POSJET DOMU ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE SIVICA

Prosinac je mjesec darivanja, mjesec kad se najviše sjetimo potrebitih, onih kojima je svaka pomoć dobrodošla, naših starijih kojima dječji osmijeh i pjesma zlata vrijedi. Kako bi im uljepšali nadolazeće blagdane, učenici PŠ Sivica su sa svojim učiteljicama u četvrtak (22.12.) posjetili Dom za starije i nemoćne osobe Sivica te ih razveselili slatkim poklonom i voćem. Učenici su otpjevali korisnici-

ma Doma nekoliko božićnih pjesama te pripremili prigodne recitacije. U pjevanju su se pridružili i korisnici koji su otpjevali tradicijske božićne pjesme. U znak zahvalnosti djelatnici Doma su počastili učenike slatkim paketićima te zaželjeli sretne nadolazeće blagdane.

učiteljica Dijana Bedi-Šela

LK Srce
Doris Vidović, 2.r PŠ Sivica

„ČINIMO DOBRO OTISKOM SRCA“ – DoGood People

Učenici 1. i 2.B razreda OŠ Podturen zajedno sa svojim razrednicama Vlatkom Žganec i Ljiljanom Ovčar sudjelovali su u programu „Činimo dobro Otiskom srca“ preko mobilne aplikacije DoGood People – međunarodne platforme koja je u okviru ovog Programa prilagođena za skupne izazove koji su usmjereni na ostvarivanje UN-ovih globalnih ciljeva održivog razvoja do 2030. godine. Kroz ovu inovativnu aplikaciju učenicima se pružila mogućnost osobnog i zajedničkog doprinosa prema ostvarivanju bolje budućnosti s obzirom da su kroz provedbu Programa osvijestili da se kroz jednostavne i svakodnevne rutine može postići značajan utjecaj povezan s ciljevima održivog razvoja. Program „Činimo dobro Otiskom srca“ započeo je 24. siječnja i trajao je do 6. veljače 2023. godine te su učenici u tom periodu ispunjavali niz izazova: prazne sobe,

smeće pripada kanti za smeće, zid raznolikosti, solidarnost kroz suradnju, pisma starijima, čiste boje, Jednakost 1- 0 Diskriminacija, smiješno voće, zasadi drvo, čišćenje ormara. Učenici su na kraju programa zaključili da i dalje žele prenositi dobrotu, jer dobrota nema granica.

učiteljica Vlatka Žganec

ZASADI STABLO, NE BUDI PANJ!

PŠ Sivica se i ove godine uključila u četvrtu nacionalnu kampanju sadnje stabala u Hrvatskoj koju organizira Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zasadi stablo, ne budi panj!. Sama sadnja započela je 21. studenog te se provodi na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Kampanju podržava Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja kao pokrovitelj nacionalne kampanje kojoj je cilj podizanje ekološke svijesti te društvene i ekološke odgovornosti svakog pojedinca, za ublažavanje posljedica klimatskih promjena prema EU standardima. U realizaciji akcije pomogao je ZSNP voćnjak u Varaždinu donacijom sadnice. Učenici 2.

razreda su 07. prosinca posadili u školskom dvorištu sadnicu srebrne smreke. Nabavu sadnog materijala te plan sadnje vodila je učiteljica Dijana Bedi-Šela, dok je domar Škole dopremio sadnicu i kolce za fiksaciju i označavanje sadnica. Nakon sadnje obavezno brinemo o mladim sadnicama.

novinarska grupa PŠ Sivica

LK Čuvajmo šume
Maša Hatlek, 2.b

LK Rascvata voćka
Mia Horvat, 4.a

Lijepo je živjeti uz Muru

Lijepo je živjeti uz Muru, uz tako vijugavu, žustru, opasnu, ali i umirujuću rijeku. Ona je uvijek hitra, nezauzavljiva rijeka puna bogatstva.

Šume su njene zelene, mračne, guste, a zrak svjež i čist.

Zadivljena ljepotom slušam njezino zeleno srce, ona me dočeka veselo i oduševljeno. Kada se u proljeće oko Mure sve rascvjeta, divno je vidjeti leptire, čuti cvrkut ptica, osjetiti miris čiste prirode. U ljeto se neki odu i kupati, na vrućini im svima godi hladna voda i tihi vjetar.

Mura je dom ribicama, žabama, gizdavim labudovima, ali i dar nama! Poštujmo njene vrijednosti, cijenimo što nam je tako blizu i divimo se ljepoti koju nam ova priroda daje.

Rosana Balog, 6.c

Projekti i natječaji

PROJEKT NAŠA MALA KNJIŽNICA

RAZMJENA KNJIŽNOG JUNAKA

Učenici 1. razreda OŠ Podturen s učiteljicom Vlatkom Žganec i **knjižničarska grupa** s knjižničarkom Martom Trstenjak ove godine zajedno sudjeluju u projektu "Naša mala knjižnica". U sklopu projekta prijavili su se na **razmjenu knjižnog junaka**. Svaki učenik može ponijeti kući lutku i njezin dnevnik u koji može nacrtati ili napisati što je lutka taj dan doživjela. Kada lutka obiđe sve učenike, zajedno s dnevnikom poslat ćemo je natrag skupini koja ju je izradila. Knjižničarska grupa je uz pomoć vjeroučiteljice Sanje Seiti izradili simpatičnog zečića iz knjige "Zec koji se volio smijati". Zeko je otputovao u OŠ Poreč u 3.b razred, a nama je u posjet stigla njihova lutka Piko. Učenici su sudjelovali i u **likovnom natječaju** nakon pročitane knjige Božić je! Božić!, a dobili smo i **pismo iznenađenja** od autora Stefana Boonena te ilustratora Melvina iz Belgije koji su nam poželjeli puno zabave u čitanju knjige Kamp Bravo i pozdrave nam poslali na nizozemskom jeziku koji je uz njemački i francuski jezik službeni jezik u Belgiji – *groetjes!*

knjižničarka Marta Trstenjak

Zekan Mekan

Samo još dva dana,
idemo na izlet.
Bit će zabavno.

Dominik Kolar, 5.b

*LK Ljubiša
Erik Kolar, 3.b*

ŠALJEMO DJEČJU MAŠTU U SVEMIR!

*LK Svemir, Mjesec
Izabela Poljaković, 2.r PŠ Sivica*

Učenici 2. razreda PŠ Sivica uključili su se u svemirski projekt „Šaljemo dječju maštu u svemir!“ koji provodi SESA (Svemirska asocijacija Južne Europe). SESA će zajedno s partnerima iz Indije lansirati zajednički satelit u orbitu do kraja godine, a u memoriji satelita će biti spremljeni likovni radovi učenika 2. razreda PŠ Sivica na temu svemira te lansirani u svemir. Radovi učenika će ujedno biti objavljeni na web stranici SESA-e čime će dobiti trajnu potvrdu o sudjelovanju.

Samim projektom potiče se učenike na suradnju, gradnju bolje budućnosti i zajedništvo.

učiteljica Dijana Bedi-Šela

Projekti i natječaji

SLIKAMO, IGRAMO SE I NATJEČEMO!

Olovka, bojice, tempere, flomasteri... ovim učenicama ne predstavlja problem ni jedna tehnika, a svaka tema novog likovnog natječaja predstavlja novi izazov s kojim se vrlo rado hvataju u koštac. I to im vrlo dobro ide.

Naime, likovni radovi **Zrinke Trstenjak** (1. razred) i **Klare Vrancić** (6.c) odabrani su između više od 4900 pristiglih radova iz cijelog svijeta kao najbolji na međunarodnom likovnom natječaju „Igraj se z mano“. Radovi će biti izloženi u Koroškoj galeriji likovnih umetnosti u Slovenj Gradcu.

Učenica **Mia Šela** (8.b) svojim se slikarskim umijećem plasirala u finale čak dvaju međunarodnih likovnih natječaja. Njezini su radovi otputovali u daleki **Japan** i **Češku** kao radovi koji će predstavljati Hrvatsku zajedno s ostalim odabranim radovima.

novinarska grupa

DECA, MOJA DECA – LIKOVNI NATJEČAJ

Malom dječaku
kapljica na nosić
radosno skočila.

Iva Jalušić, 5.a

U Osnovnoj školi Donja Dubrava održan je u četvrtak (17.11.) Susret malih čuvara međimurske popevke dobavske Tete Lize. U školskoj sportskoj dvorani postavljena je izložba svih pristiglih i nagrađenih likovnih i literarnih radova prema natječaju Deca, moja deca te su dodijeljene nagrade učenicima i mentorima. Na izložbi su izloženi likovni radovi učenica 2. razreda PŠ Sivica Ide Trstenjak i Izabele Poljaković. Leon Palir, učenik 2. razreda je svojim likovnim radom osvojio 2. mjesto te zajedno s učiteljicom Dijanom Bedi-Šela primio zasluženu nagradu.

učiteljica Dijana Bedi-Šela

Učiteljica i Leon Palir na dodjeli nagrada

*Izabela Poljaković, 2. r, PŠ Sivica
za ovaj crtež su nagrada slatke palačinke
u čakovečkom restoranu*

UZ PROJEKT „RUŽA MEĐIMURSKA“

„RADNI DAN TRAJAL JE OD JUTRA DO ZUTRA“

INTERVJU S NAJSTARIJIM PODTURENSKIM SKELAROM PAVLOM GREGORIĆEM

Članovi novinarske grupe posjetili su najstarijeg podturenskog skelara. Otkrili su puno zanimljivih stvari o tom zaboravljenom zanatu.

• Koja je zapravo bila dužnost skelara?

Dužnost skelara bila je čuvati brod, prevoziti kukuruz, pšenicu, krumpir, sijeno..., čak smo prevozili i ljude da bi obavljali poljoprivredne poslove na drugoj strani Mure.

• Znamo da ste već kao dječak pomagali Vašemu ocu, kad je to zapravo počelo?

Tako je. Pomagao sam ocu, no otprilike oko 1980. sam počeo samostalno raditi. No bilo je tu i oduštanja i prihvaćanja. Dok sam počeo samostalno raditi, imao sam oko 40 godina.

• Je li jedan skelar bio dovoljan za taj posao? Koliko vas je ukupno bilo?

Ne, trebalo je tu svašta raditi. Uf... ukupno nas je bilo šest, svaki dan po jedan.

• Koliko je trajao vaš radni dan?

Moj radni dan trajal je od jutra do zutra. Šalim se, trajao je cijeli dan, od jutra do mraka.

• Ispričajte nam kako je izgledao Vaš radni dan na Muri.

Nekad je dan bio veseo, smiješan... a nekad tužan, jednostavno tmuran. Kak i vreme.

• Jeste li za taj posao dobivali plaću? Smijemo li znati od koga, koliko?

Jesmo, dobivali smo plaću od ljudi koji su se prevozili. 20 kuna po prikolici.

• Je li zapravo posao skelara bio težak? Npr. zbog hladnoće, vjetra, vrućine po ljeti, jakog sunca?

Naravno da je bio težak i odgovoran, to nam je dokazao i Antun Kukovec (Danijelov pradjed). Upravo zbog navedenih uvjeta, jer tamo moraš biti, a hladno ti je. I sad zamisli da još puše onaj „podkožni“, hladan vjetar.

• Je li trebalo održavati skelu, npr. čistiti, podmazati, ...?

Da, trebalo je podmazivati užad, špulju, bojati ogradu oko skele.

• Pamтите li neku anegdotu koja se desila na skeli? Ispričajte nam malo.

Da, da pamtim. Pamtim da nam je traktor pao sa prikolice.

• Postoji li još danas brodareva kućica?

Na skeli postoji, ali na kopnu ne. To se sve srušilo. Omladina nema interesa da je obnovi.

• Vozi li ta skela danas putnike? Tko njome upravlja?

Ne, ne smije voziti. Nemamo vozača, a ja sam bolestan. A i jedini sam skelar.

„Pamtim da nam je traktor pao s prikolice.“

Projekti i natječaji

• Što Vi mislite, paze li ljudi danas na čistoću Mure i krajolika?
Netko pazi više netko pazi manje. Ne mogu to spriječiti.

Na kraju rekao nam je da odlazi povremeno do skele kada je sunčano i toplije vrijeme. Mi smo se zahvalili i poželjeli mu puno zdravlja i još lijepih trenutaka na Muri.

*Danijel Režonja i
Ema Horvat, 6.b*

*LK Splav
Izabela Poljaković, 2.r, PŠ Sivica*

„MEĐIMURSKIM RIJEKAMA SPLAVI PLOVE.“ NAGRADA U NATJEČAJU „RUŽA MEĐIMURSKA“

Natječaj „Ruža međimurska“ ove godine nosio je naziv **Međimurskim rijekama splavi plove**, a cilj natječaja je bio upoznati širu javnost s materijalnom i nematerijalnom kulturnom baštinom Međimurja odnosno s poviješću splavarenja na našim rijekama.

Na završnicu projekta, koji je održan u ponedjeljak, 24. travnja 2023. godine pozvana je učenica 2. razreda PŠ Sivica **Izabela Poljaković** i učiteljica Dijana Bedi-Šela zbog dodjele nagrada.

učiteljica Dijana Bedi-Šela

MEĐIMURSKI DAN RIJEKE MURE, 18. TRAVNJA

Od **18. travnja 2001.** godine Mura je s pripadajućim širim područjem proglašena uredbom Međimurske županije kao značajan i zaštićen krajobraz čime upravlja Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode. Taj se datum obilježava kao **Međimurski dan rijeke Mure**.

Značajni krajobraz rijeke Mure ujedno je dio Regionalnog parka Mura-Drava, Ekološke mreže Natura 2000 te Prekograničnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav.

Mura izvire pod golemom stijenom na 1898 metara n. v. u srcu Nacionalnog parka **Hohe Tauern** u Austriji. Biti na samom izvoru Mure, poseban je doživljaj i ponos svakog Međimurca. Nemojmo zaboraviti čuvati je.

Stoga krilatica "Čuvajmo rijeku Muru" neka ne bude samo još jedan patetičan apel. Naka on živi u nama, u kroz naše misli i konkretna djela u domeni očuvanja prirode. Ne samo zbog nas samih – već za našu djecu i njihovu budućnost.

Moć prirode - poplava u svibnju 2023.

Moj Podturen

V Podturno so dobri ljudi
šteri bi sakome pomogli.

Velike šume, hiže
i zelene senokoše.

Polek mojega lepoga sela
teče reka Mura.

To je moje selo Podturen,
najlepše v Međimurjo.

Nikolina Vugrinec, 4.a

Mura, korito života

Nizinska rijeka Mura, prirodna granica s Republikom Mađarskom zaštićeni je krajolik od 2001. godine. Prati naše živote iz generacije u generaciju, ona je dugovječna i besmrtna. Prolazi 70 kilometara kroz Hrvatsku i kod Legrada se spaja s Dravom.

Proljeće se vratilo. Ponovo je život živnuo. Sve cvate, ptice pjevaju „v se glase“. Ljudi obrađuju zemlju, vraća se sve na staro. U noćne sate čuje se kreket žaba, a njih ima i na nježnim listovima bijelih lopoča kad se griju na suncu. Vode Mure su moćne i hirovite, od izvora u Austriji proputuju tri države da bi stigle u moje maleno, skromno selo. Glavni tok je opasan i hitar, izaziva divljenje i ushit bez riječi. Sporedni su tokovi, poznatiji kao mrtvice, mirniji i mutniji jer voda u njima dulje stoji pa se zbog srušenih stabala pretvaraju u odvojena jezerca koja povremeno presuše.

Povremeno je idem posjetiti, promatram je, u pozadini puše lagan povjetarac i njiše duge viseće grane vrba. Sunčan je dan i idealan za piknik. Drago mi je da ljudi postaju svjesni i ne ostavljaju više smeće iza sebe. To moram pohvaliti jer svoju Muricu neću nikome dati, ona će biti meni draga do kraja života.

Ema Horvat, 6.b

Čarolija stvaranja

Mura – zipka našeg djetinjstva

Evo, stiglo je i proljeće, ožujak je već pri kraju i rode su se vratile u Međimurje, moj rodni kraj. Od svih ljepota najdraža mi je rijeka Mura. Mura je moj dom, moj mir, bez nje ne bih bio ja. Uz nju svaki dan šećem. Slušam cvrkut ptica, šuštanje lišća i huk vode koja teče. Mura se na proljeće budi i vrbe se zazelene. Ljeti je lukava pa te želi privući u vodu, ali, pazi, voda je moćna, hirovita i opasna!

Ribolovci su već naoštrili udice, a šetači podigli svoje guzice! Tako i treba. I ja sam kao mali uvijek bio uz Muru s obitelji. Uvijek sam trčao uživajući u cvrkutu ptica. Posjetio sam i rijeku Dravu za koju kažu da ima u njoj i zlata, no Mura je sigurno moćnija od nje. Barem meni je draža i ljepša.

Mura je zipka našega djetinjstva!

Danijel Režonja, 6.b

Međimurje

Meni je moje Međimurje
najlepše na svetu.
Tu tečeju reka Mura
i reka Drova.
Tu lepo ftiči popevleju,
kokoti kukuričejo,
ružice lepo dešiju.
Kak si lepa, naša zemljica,
so zelena.
To si ti,
Međimurje moje malo.

Klara Biškup, 4.a

Pčele skupljaju
radost u cvjetovima.
Mirišu šume.

Lovro Novak, 5.b

LK Kukac
Kaja Tkalec, 2.a

Mala pesmica o šumi

Šuma v moji blizini
zrasla je prek noči ili mi se to sam čini?

Se drevje je precvelo,
zelenim kinčem se zamotalo.
I srndačima su već rogi zrasli,
izgleda da su se dobro ovo protuletje napasli.
A labudica se kraj melina v bereku šepuri
tam pri našoj staroj Muri.

Lovro Mikulčić, 5.b

Međimurje

Međimurje moje malo,
tak si lepo.
Smestilo si se
med Muru i Dravu.
Tu čuda dobrih i vrednih ljudi živi.
Na poljima vredno delaju,
v goricama grozdje bereju
i vino pijejo.
Međimurci su veseljoki provi!

Viktor Mikac, 4.a

Čarolija stvaranja

Jesen

Došla je jesen, prešlo je leto.
Ne verjem ka je tak fletno minulo,
Al gotovo je, eto.

Sandale več ne nosim,
A dok se šečem
Z vetrom se kosim.
Dok pak jakše spuhne
I prašinu mi v oči nosi.

Gledite, več je i listje počelo
cureti,
Z sake breze i sake vrbe.
Moram paziti ka mi jabuka
Na glovo ne podne
Ka nam dobila čvrge.

Kak i leto, tak i jesen...
I ona bu se fletno zdošla.
I kak cug v Japano
Mrzla bu nam zima došla.

Dora Blažon, 5.a

Pok je počela ta jesen

Sonček nam se skrilo,
od nevihti nebo se razvedrilo.

Kuruzo smo z prikolice v kuržjak hitali,
i mom su nam lepši deni svitali.
Janoga dena genuli smo se pšenico sejat,
kaj bomo mogli za friško meljo zrnje meljat.

Dreva su v škedjo sklajena za zimo,
a v palnici se več mošt prelevle vu vino.
Zelje so mamica rezali,
a mi smo se sam koli je zezali.

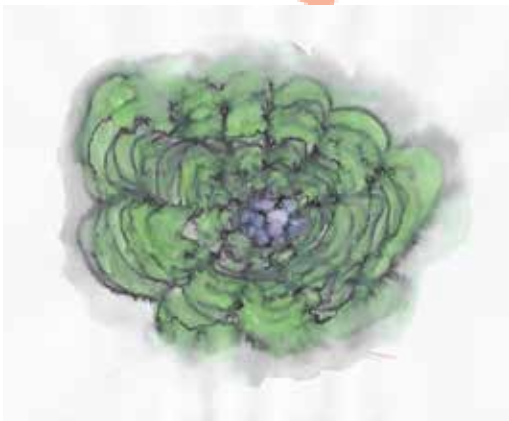
Kmica nam je fletno došla,
a japica bi nam lefko spil sega mošta.
Na kraju bi nam to nekak bilo,
da nam je nej topleših dnevi malo sfalilo.

Iva Jalušić, 5.a

LK Kišobrani
PŠ Miklavc

LK Zelje
Lukas Bakač, 1.r, PŠ Sivica

Ftičeki

Sako jutro da se zbudim,
jan ftiček dojde i dobro jutro mi veli...
za par minut pod oblok odma i drugi doleti.

Obadva skupa zapopevajo:
Stani se, Luka, v školu je tre iti
i za doktora se vučiti!

Stanem se ja pak ovak njima velim:
Idem, ftičeki, v školu ja rad,
ali za doktora nikak!
Ja se vučim za drugi posel,
za dober i pošten zanat.

Luka Petrović, 5.a

Čarolija stvaranja

Moj dvor

Na mojemu dvoru nigdar neje tiho.

Prvi se navek zbudi naš kokot
šteri svojim kukurikanjem zbudi druge pospance.
Krave već nervozno mučejo v štali, čekajo seno i gazdaricu kaj ih podoji.
Stari japa zmočeno se vleče po dvoru, još mu se spi.
Mali žoti piceki skrivlejo se pod kvočkom.
Deca se budijo, v školo morajo!
Mama jim je već zojtreka pripravla, lačen se ne moči vučiti.
I tak se od jutra po celi den po dvorišču nekaj dela, vozi z traktorima,
deca begajo za loptom.
A dok padne noć i se po dvoru napravimo, zapremo se v hižo,
legnemo v posteljo i mirno zaspimo.
I dvor si isto tak počivle.

Dok pok pisani kokot ne zakukuriče...

Danijel Režonja, 6.b

LK Djevojčica na livadi
Stjepana Šošarić, 2.r, PŠ Sivica

Naše Međimurje

Dojdem vum, sednem se i počnem po-
pevati.

Međimurje moje tak si malo, ali lepo.

V nebo poglednem, vedro je,
V hrušku poglednem, žuti se,
V jabuku, črleni se.

Veter fučka kaj orgulje morske,
Kitje se nagija, ftičeki popevleju.
Se je lepo.

Dok dojde kmica,
Bandere svetiju kaj sunčece.
To je naše jedino Međimurje!

Mia Horvat, 4.a

Godišnja doba u šumi

PROLJEĆE: Proljetno jutro dočeka se cvrkutanjem ptica i povratkom ptica selica! Probude se životinje koje su spavale zimski san. U podne bi šetnje bile lijepe, pune mirisnog cvijeća. Dolaze ribiči po ribe, a za njima lovci da obiđu i love divljač.

LJETO: Ljeto bi opet dočekale cvrkutave ptice. Vruće je životinjama, a i ljudima. Leptiri bi konačno stigli da se malo igraju. Ali nije uvijek najljepše, jer dođu komarci. „Zzz!” Zbog vrućine nema šetača, ali ima puno biciklista.

JESEN: Jesensko jutro je prošareno toplim bojama, zadivljuje nas padanje lišća sa stabla. Postaje hladnije. U podne kad šećeš, vidio bi životinje, jelene, čak i zečeve. Vidio bi jelena kako te gleda i pozdravlja, a zeca kako brzo skače.

ZIMA: Zimsko jutro u šumi je najljepše. Sve je pokriveno snijegom, a vode ledom. Nema ptica selica, ali su ovdje ptice stanarice koje čekaju jutro pa se jave svojim cvrkutanjem „cvrk-cvrk”! U podne šuma je mirna, šeću djeca s roditeljima i kližu na zaleđenom jezeru.

Alen Antolašić, 5.b

Čarolija stvaranja

Božić u mojoj obitelji nekad i sada

Božić je vrijeme najljepše u godini. Tada vlada mir, veselje, a obitelj je na okupu. Na Badnjak se svi pripremamo za Božić. Mama kuha posnu hranu, pretepeni grah, ribu, krumpir, hladnetinu, i peče ukusne kolače. Sve se to priprema za dan posta. Baka mi priča da je to tradicija stara puno godina. Njoj je u djetinjstvu najdraži običaj bio unošenje slame u kuću na Badnjak prije večere. Čekalo se da na crkvi zvoni Zdravo Marijo pa su ukućani čekali u mraku da gazda kuće uđe sa slamom. Prije ulaska bi poskropio svetom vodom dvorište i blago. Ulazeći bi pozdravio: „Dober večer, dej vam Bog kojiče, puriče, teliče, voliče, praščiče, zlata, srebra, mira Božjega največ...”

Onda bi se svi skupa pomolili klečeći na slami, a djeca bi u njoj tražila poklone od maloga Isuseka. To je bilo neko voće i koji bombončić. Pjevali su i božićne pjesme Tiha noć i Djetešce nam se rodilo, a bor su kitili jabukama i bombonima zvanim cukori poharaji. Na slamu su znali stavljati malu djecu spavati. Nažalost ta tradicija se kod nas nije nastavila.

Mi u jutro na Božić prvo otvaramo poklone, a onda svi idemo na misu. Nakon finog svečanog ručka idemo čestitati bakama i djedu jer oni nas radosni čekaju. Ta tradicija se ipak nastavlja, ne smijemo sve zaboraviti.

Leo Novak, 5.a

LK Čizmica
Leon Palir, 2.r, PŠ Sivica

Prozor s pahuljicama u 1. i 2. razredu
PŠ Miklavec

LK povratak roda
Stela Kerhač, 2.a

Veselje u proljeće

Budio me cvrkut!

Ptice lete,
Sunčano je, svijete!

Pčela zuji
Po pelud juri.

Po zraku plešu leptiri,
Miris cvijeća se širi.

Zrake sunca me griju,
I djeca se smiju.

Vesele se svi,
Mali i veliki.

Kaja Tkalec, 2.a

Čarolija stvaranja

Kapice dvorske lude, 1. i 2. razred
PŠ Miklavec

LK Morski konjic
Ida Trstenjak, 2.r, PŠ Sivica

Kaos

V mojemu lumoru vlada kaos.

Godišnje doba se premenilo,
a po jemu plovi
i letna i jesenska i zimska oprava.
Hlače tu, jakne oj,
tu i tam nekša krmava majca,
retko da i scufane gače.
Velim ja – nikaj strašnoga!

A dok mama poljukne v lumor,
losi ji zrostejo!
Pok bu trebala na forbaje iti.
A cene su gori dišle.
Zoto jo nam dobila novu opravu. Nikšu!
Jer mama tre k frizero preveč pot hoditi...

Al ov vikend mi se smilovala...
Sega kaosa je raščistila.
(Usput neje ništ kričala.)

Od ve bum pazila na red v lumoro.
Sigurno.
Valda...

Do drugoga kaosa.

Dora Blažon, 5.a

Lijepo proljeće

Vedri dani, ptice lete,
Svi otvaraju rolete.

Sunce sjaji, gusjenice puze
Mirno kao male meduze.

Bez pčela ne bi bilo meda
A u proljeće nema nimalo leda.

Karlo Furdi, 2. a

Čudovište koje me napada

Čudovište koje me napada zove se Bella-Nella.

Bella-Nella je okrugla i crvena. Ima jedno veliko oko i kratke noge. Ona me ometa kad pišem domaću zadaću. Uvijek dođe i počne mi sve brisati. Bella-Nella misli da ću ja ići u školu bez zadaće. Ja sam joj se nasmijala u lice i ona je otišla.

Nadam se da je vidjela da neću odustati i da se više nikad neće vratiti.

Janja Ovčar, 3. razred

Čarolija stvaranja

Ribičke avanture

Živim blizu rijeke Mure koja teče uz moje selo Podturen. To je najljepša rijeka na svijetu! Naravno, za mene! Predobar je osjećaj otići na ribolov. Odemo tako moj tata, pas Garry i ja povremeno.

Dok Mura stigne do Međimurja, prođe tri države. Tri je i meni sretan broj pa bi trebalo imati i sreće s ribama. Postavili smo jednom prilikom „stope“ u vodi i pas je ponavljao skokove da se okupa. U jednom trenu ga je voda nosila od nas i psa je primila panika. Jedva smo ga izvukli van. Skoro je završio na drugoj strani makar zna dobro plivati.

Nakon sve te muke, riba je zagrizla. Dosta mi je snage trebalo da je izvučem na suho. Imala je otprilike dva kilograma i ubacio sam je u kantu. Nakon nekog vremena začuli smo da nešto šuška iza nas. Garry je u trenu otrčao u šumu, a ja za njim! Bio sam iznenađen kad sam ugledao lisicu te odmah pozovem tatu jer sam se i uplašio. On je znao da se lisica boji vode pa me poslao da se izujem i s Garryjem uđem u mali rukavac u blizini. To sam morao napraviti iako je voda bila „mrzla kak led“. Tata je obilazio okolo i uvjerio se da je lisica otišla dalje, valjda smo je galamom otjerali.

Oduševilo me kako nas je zapravo Mura spasila, ona nas je čuvala od divlje zvijeri. No, kad smo se vratili do naših štapova, u kanti nije bilo ulovljenih riba! Kao plijen sigurno ih je odnijela ona ružna i lukava lija!

Otišli smo doma bez ijedne ribe, tužni i mokri, ali s još jednom uzbudljivom avanturom na lijepoj Muri.

Lovro Mihalec, 6.c

LK Šišmiš
Mathias Govedić, 1.r, PŠ Sivica

LK Mačak
Žan Beđi, 2.r, PŠ Sivica

Lastavica, roda i kornjača

Jedan proljetni dan rugale se lastavica i roda kornjači: Ti ne možeš letjeti, nisi jako brza kao mi! Kornjača je šutjela, jer je znala da je spora. Rekla je lastavici i rodi: Idemo se utrkvati da vidimo tko je brži. Tako su lastavica i roda prihvatile okladu i utrka je započela. Kornjača je išla sporo i tiho. Bila je uporna i nije zastajkivala. Lastavica je stalno oblijetala oko drveća. Brzo se umorila, nije joj bilo dobro pa se zabila u drvo. Roda je na putu naišla na svoje omiljeno jelo žabu. Zadržala se jako dugo na finom ručku. Kornjača je samo hodala i hodala. Stigla je prva na cilj i pobijedila.

Jan Novak, 1. r. PŠ Sivica

Čarolija stvaranja

Moj mali dio svemira

Ima jedan kutak u mojoj kući, meni najdraži, to je moja soba. Ona je samo moj mali dio svemira. Kada uđete u sobu, prvo se primijete vesele i šarene boje na zidovima, po mojem ukusu. Jedan dio zida za mene ima posebno značenje. To je dio na kojem smo moja obitelj i ja ljubičastom bojom otisnuli naše ruke i time smo beživotnom zidu dali posebno značenje i toplinu. Soba krasi jedan veliki crni tabure s puno šarenih jastučića i mekih dekica. U njemu najrađe sjedim, čitam knjige povremeno bacajući pogled kroz prozor prema zelenoj šumi. Zelena boja djeluje umirujuć na svakoga, tako i na mene. Noćni ormarić nije nešto zanimljiv, roza je boje s tri ladice na kojem se nalaze predivne snježne kugle koje sam dobila na poklon. Iznad ormarića stoji velika polica, a na njoj su sve moje fotografije, fotografije moje obitelji i meni dragih ljudi. Ima ih mnogo, vjerujem da će ih s godinama biti još i više. Moju sobu zauzima veliki bijeli krevet. Kada legnem u njega, kao da ležim na bijelim oblacima koji plove nebom. Moj krevet uljepšavaju šareni jastučići i mekani plišanči. Iskreno, to je moj omiljeni dio sobe. S kreveta gledam veliki bijeli prozor s kojeg mi sunčeve zrake svako jutro zažele dobro jutro, a umjesto glasnog alarma, budi me cvrkut ptica. Ne smijem zaboraviti moj visoki drveni ormar koji izgleda kao da će probiti plafon, u njemu je sva moja odjeća. Kraj ormara se nalazi radni dio, a to je moj pisaći stol i sivi stolac. Oni me svakodnevno čekaju da se vratim iz škole i družimo se tako dugo dok ne učinim svu zadaću i svoje školske obaveze. Iznad stola, na zidu, visi televizor koji mi radi društvo kada mi je dosadno i kada nema prijatelja, kada sam sama.

Obožavam taj mali kutak svemira jer sam ga namjestila po svojem ukusu, jer ga dijelim s najboljim prijateljima, sa svojom obitelji i meni najdražim ljudima.

Kaja Krznar 6.,a

Lijepa rijeka Mura

U najsjevernijem dijelu Hrvatske teče prekrasna rijeka Mura. Izvire u Austriji, pa preko Slovenije i Mađarske stiže u moje selo Podturen. No ona ne krasi samo moje selo, već cijelo Međimurje.

Mura je prepuna živoga svijeta, a na obalama rastu netaknute šume.

U proljeće je najljepša. Tada se budi njena priroda, dolaze ptice selice poput roda, lastavica, labudova... Ljudi pohrle k njoj jer ona pruža mir, radost i užitek. Može biti opasna i prijeteća, naročito kad padne puno kiše. Odnijela je Mura, nažalost, i puno života. Slušala sam starije ljude o tome, ali to me ne udaljava od nje. Nekad je davno služila za pokretanje mlinova, a na skelama su putnici odlazili na drugu obalu. Danas je to samo za lovce ili u turističke svrhe. Mnogi oko nje vole šetati, hraniti patkice i ribice, voziti bicikl. Mura je nadahnula naše pisce da napišu priče, pjesme, a narod da izmisli legende. Jedna od njih objašnjava zašto se toliko mlinara u njoj utopilo. Ovako legenda kaže: Kad bi mlinar u ranu zoru otišao do mlina, čuo bi mili glas kako pjeva. To bi „vila”, lijepa djevojka u bijelom pjevala, omamila pjesmom mlinare i tako bi se oni utopili. Nekad se to vjerovalo, narod je bio praznovjeran, no danas više ne.

Mura svoj vijugavi put završava ulijevanjem u svoji prijateljicu Dravu.

A mene, koliko god život odnese daleko od Mure, uvijek ću naći vremena da se vratim njoj.

Pavla Hatlek, 6.c

Čarolija stvaranja

MLAĐA ODGOJNA SKUPINA „GLJIVICE“ NAJMLAĐI SMO U ŠKOLI

Od prošle se školske godine u projektu integracije Roma u odgojno-obrazovni sustav osnovala i mlađa odgojna skupina „Gljivice“. Djelujemo s ciljem facilitacije odgojno-obrazovnog procesa i integracije djece vrtićkog uzrasta u isti.

Trenutno je u skupini 13 djece u dobi od 4 i 5 godina, od čega 8 djevojčica i 5 dječaka. Tijekom godine proveli smo većinu sklopova aktivnosti prema odgoj-

nom planu i programu, a aktivnosti kreiramo prema razvojnim područjima djece. U mlađoj odgojnoj skupini obilježili smo prigodne dane te uz njih ostvarili neke dodatne aktivnosti (Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje, Dan jabuka, Dan kravate, Božić, Uskrs i Svjetski dan Roma). U radu naglasak stavljamo na poticanje učenja hrvatskog jezika, što je ujedno i jedan od odgojnih ciljeva integracije Roma. Trudimo se stvoriti ugodno i poticajno okruženje za djecu kako bi što lakše napredovala u vlastitim mogućnostima.

Odgajateljica: Tamara Vibovec

Romska kultura
Plakati su rađeni na satu s Natalijom Sklepić

Čarolija stvaranja

Na kraju smo djetinjstva...

Djetinjstvo... najljepše doba svakoga čovjeka. Odrasli ljudi često bi se vratili ili ponekad, da mogu, vraćali u svoje djetinjstvo. Najljepši trenutci života sačuvani su u njemu.

Sada, u osmom razredu, naše djetinjstvo završava i mi se počinjemo sretati s novim izazovima i preprekama. Pred nama stoji dugi put odrastanja i zrelosti. Dok sam bila mala, često sam razmišljala kako je to biti odrastao? Bila sam mišljenja da je to životno doba zanimljivije od djetinjstva. Sada, kada sam starija i polako, ali sigurno ulazim u svijet odraslih, najrađe bih ostala tu gdje sam sada. Moje su djetinjstvo ispunila broja prijateljstva, radost, igra s obitelji. Sada, kada tomu dolazi kraj, ne mogu ne osjećati žalost, ali i brigu. To je bilo bezbrižno vrijeme koje zauvijek ostavljam iza sebe, najbolje vrijeme. Pitanje koje si često postavljam je: "Kako ću se snaći u svijetu odraslih prepunom odgovornosti i ozbiljnih obaveza?" Stalno me prati osjećaj da to neće biti nimalo lako, vidim to i po svojim roditeljima. Često razgovaraju o ozbiljnim temama vodeći računa da ih ja ne čujem, ali ja ih čujem, samo se pravim kao da nisam. Prati me osjećaj da je vrijeme proletjelo i da sam prebrzo odrasla. Da, godine samo lete kao maslači nošeni vjetrom. „Koji su moji ciljevi, što su moji planovi, kako ću ih ostvariti?“ svakodnevno me muče ta pitanja. Sada, najprije, želim upisati gimnaziju, biti uspješna i steći nova znanja i spoznaje, želim nadograditi postojeće znanje. Nadam se dobrom i uspješnom vremenu ove četiri godine koje su preda mnom. Poslije gimnazije ne znam što ću, jedno je sigurno; želim se baviti poslom koji volim. Razmišljala sam o Učiteljskom fakultetu, ponajviše me zanimaju

LK Stanari u slonu
Vinko Mikac, 2.a

hrvatski i engleski jezik. Mislim da sam stekla dobro znanje iz tih predmeta. Voljela bih prenijeti svoje znanje na druge, kao što čine naši učitelji. Prvi cilj mi je obrazovanje, a drugi, nimalo nebitan, biti sretna. Uzalud sve, ako čovjek nije sretan! Dok pišem ovaj sastavak, ispunjena sam uzbuđenjem, a pomalo i strahom. Mojem je djetinjstvu kraj i preda mnom je nova pustolovina, da, baš tako je treba nazvati. Cijeli život, kao i djetinjstvo treba gledati kao na pustolovinu koju svi moramo proći.

Mojem je djetinjstvu kraj, ali ću u srcu zauvijek ostati malo razigrano dijete koje na život gleda kao na dječju igru.

Emily Božić, 8.b

Kak sam dobio batine

Jaden den bil sam v školi.

S dečkima sam se spominal kak bomo se išli peljati z biciklinima.

Tak smo saki sat držali fige ka namo meli ništ za zadačo.

Na krajo smo meli sam zadačo z matematike. Bili smo srečni!

Jo dojdem dimo, najem se i fletno pisat zadačo! Dok sam to zbavil, počekal sam mamu ka pitam či morem iti z dečkima.

Čekam, čekam i čekam, na krajo sam počel gledati televizora.

Čujem ka neka vuni ruštaji, pa to mama otpira lesu! Dobežal sam vum i odma, čim je došla z auta, fletno jo pozdravim.

Mama je rekla ka morem iti do štiri vure. Bil sam srečen jer je bilo polne.

Odma sam išel reči dečkima kaj se najdemo na Muri.

Zev sam sobom vodu i grickalice. Tiral sam toga biciklina kaj sam najbole mogel! Mi se vozimo, vozimo, opće ne gledimo vuro.

Joj, bila je već sedma vura! Kaj bo ve mama rekla?

Dojdem dimo, mama me već čeka z šibom.

Dale već nam nikaj govoril jer znote kaj se desilo... Šiba je svoje obavila.

Alen Antolašić, 5. b

Never forget

PUTOPIS

STUDIJSKO PUTOVANJE U PO „NEVER FORGET – NIK

U organizaciji Židovske općine Čakovec 35 prosvjetnih djelatnika iz Međimurja imalo je u ožujku jedinstvenu priliku obići mjesta deportacije Židova u Drugom svjetskom ratu, putovati u Poljsku u cilju učenja, promicanja tolerancije i senzibilizacije mladih za povijesne tragične događaje. U grupi nastavnika povijesti, etike i hrvatskoga jezika na ovo su putovanje krenule naše učiteljice Vera Pongrac i Tajana Gašparić.

Prvog smo dana iz Čakovca putovali do Brna, drugog grada po veličini iza glavnog češkog grada Praga. Češka je brežuljkasta zemlja bajkovitog izgleda s 888 dvoraca, zamaka, građenih od bogatih čeških plemića.

Brno ima 400 tisuća stanovnika, trgovački je industrijski grad, prometno čvorište u Moravskoj nizini, s brojnim benediktinskim samostanima i sveučilištem. Gotska katedrala sv. Petra i Pavla sagrađena je na mjestu Venerinog hrama srušenog u vrijeme Ćirila i Metoda, od 1777. crkva je sjedište biskupije, na brdu Petrov.

Židovi su stoljećima imali važnu ulogu u trgovini, umjetnosti, u Brnu je bila najljepša sinagoga koju su 1938. češki i njemački nacisti opljačkali, srušili i spalili; posjetili smo to mjesto, danas gradilište, bez ikakvog značenja. Rušenjem sinagoge započela je najveća grabež u povijesti, otimačina imovine od Židova diljem Europe.

Današnja država Češka nastala je raspadom Čehoslovačke 1993. g. mirnim putem. Sporazum je potpisan u vili koju smo također posjetili jer je

Sinagoga

Učiteljice u Brnu

atrakcija zbog inovativnog dizajna na tri nivoa. Vila Tugendhat pripadala je židovskoj obitelji i arhitektonski je rad Ludwiga van der Rohea iz 1930. godine. Vlasnici su 1938. izbjegli u Venecuelu, a u vili je bio nacistički štab. Nikad nije vraćena vlasnicima, 2001. stavljena na popis UNESCO svjetske baštine kao remek djelo moderne arhitekture, no staro gotovo stoljeće.

Drugog dana našeg putovanja destinacija je bio **Krakov**, uz rijeku Vislu – prvi grad na svijetu stavljen na listu UNESCO-a smješten 300 km od glavnog grada Varšave. Krakow je uvijek nazivan kraljevskim gradom, jer je to i bio. (Varšava je osmišljena kao glavni grad zbog položaja, u središtu velike zemlje, bila je više radnički grad, a doživjela je razaranja zbog bombardiranja 1945.)

Prvo mjesto koje smo obišli je **Wawel**, stari dvorac i zidine na brežuljku, siguran od nekad močvarnih voda. Još se prepričava legenda o zmaju koji je proždirao malu djecu i djevice (zato, kažu, u gradu nema djevica). Zmaj se inače kao simbol provlači kroz sve slavenske narode, i naš čakovečki zmaj nije izuzetak. Zlatno doba Poljske je bilo 14. st. u vrijeme renesanse i vlasti Jagelovića. No, stari grad je često bio okupiran; od Habsburgovaca, Nijemaca, Rusa. U kriptama grobne katedrale su grobnice poljskih kraljeva, znamenitih osoba i predsjednika Države.

Wawel

OLJSKU U OKVIRU PROJEKTA KAD NE ZABORAVIMO”

Za trgovce je bio najvažniji ogromni gradski trg, zamišljen u obliku kruške, a pod zaštitom UNESCO-a je cijeli taj uži centar grada. Zaštitnik Krakova je Karol Wojtila, rođen u Wadovicama, proglašen papom, prvim netalijanom u 200 g. Crkve. Njemu u čast na Biskupskoj je palači spomen slika i natpis da je tu živio od 1951. do 1967. Inače, trebalo je 7 godina da sovjetska vlast iz Moskve dozvoli njegov posjet (kao Papi) domovini Poljskoj. U zadnjih 10 godina staljinizma bilo je teško, postojanje katolika je negirano, npr. 81. g. tenkovi su na ulicama, nema radija, ratno stanje je na pomolu... (prema sjećanju vodiča). Kad je Papa na prepunom trgu 1985. služio misu, Poljaci su skrivajući lice od kamera, pognute glave slušali riječi: „Neka Duh sveti siđe i obnovi ovu zemlju!”. Trenutak je bio moćan, buđenje svijesti je donijelo snažne promjene u društvu, prve izbore i izbor predsjednika Lecha Walesa.

Židovska četvrt Kazimierz postoji od 14. st. s druge strane rijeke Visle, izmaknuta na otočni dio, južno od centra grada jer je kralj Kažimiš podijelio grad na dva dijela (1 grad - 2 nacije).

Prozor Biskupske palače

Učiteljice u centru Krakowa

Uputili smo se Ulicom Witla kojom su Židovi, stanovnici te četvrti, prelazili u dio Krakowa s poljskim stanovništvom.

Više je skupina židovske vjere: aškenazi, safardi, hasiti, jezuiti, ortodoksni židovi (koji nose crne šešire i peiz, na hodočašća idu bez žena, ni glas ženski ne smiju čuti jer molitva ne vrijedi...) To su bili razlozi antisemitizmu, nesporazumu s Poljacima jer se „čudnije” ponašaju. Tradicijski su to bile oduvijek dvije kulture, pred četvrti su postavljali i straže da Poljaci ne ulaze. Tako Poljaci zaziru od njih zbog straha od čudne molitve (u mraku), specifičnog jezika jidiš (mješavina njemačkog, hebrejskog, armenskog) koji se

očuvao do holokausta. U Krakowu je sedam sinagoga. Naša grupa obišla je sinagogu Tempel, Visoku sinagogu, sinagogu Kupa, Bne Emonu, te Staru sinagogu (potpuno obnovljenu nakon pljačkanja i rušenja). Ispred nje je spomenik za 33 ubijena Poljaka koji su pomagali Židovima.

Sinagoga Tempel

Ograda kraj stare Sinagoge

Never forget

STANJE PRED DRUGI SVJETSKI RAT / ODNOS OSTALIH PREMA ŽIDOVIMA

1938. ulaze Nijemci u grad, naređuju Židovima da rade, da čiste ulice, na koljenima; u prvo vrijeme to Poljaci blagonaklono gledaju jer su odnosi s njima bili oštri; dotad su oni čistili ulice, kod Židovki su radile poljske djevojke kao sluškinje, dio Židova bavio se bankarstvom, ali i lihvaranjem, velik broj ljudi bio im je dužan novac s visokim kamatama pa gledaju to ponižavanje bez osjećaja, odgovorilo im je.

Zatim 1940. počinje sve nehumaniji odnos nacistički; tuku, skidaju, tjeraju, i Romi su na redu, Poljaci vide opasnost i za sebe kao slavenski narod. U ožujku 1941. svi su iz četvrti prebačeni u geto preko Visle, u mali dio s 320 zgrada/ 18 000 ljudi. S lijepih zgrada u četvrti Nijemci su skinuli sve dobre materijale, koristili prazne zgrade za vojna skladišta. Nakon rata su Poljaci dio obnovili uz pomoć Židova iz Izraela.

Obilazak je nastavljen prema židovskoj staroj tržnici, danas središtu noćnog života grada, prepunoj kafića, mjesta za noćni provod. Za mamurluk se nudi zapiekanki, topli sendvič s košernim mesom. Spomenimo i poljska nacionalna jela; svinjski kotlet, panirani i pohani, dinstano zelje (schwabowy), guste juhe, krumpirova, od gljiva, prosa, boršč juha od cikle, pecivo žurek, pirogi itd.

Tužno je i danas obilaziti **GETO**, odvojeni dio za Židove; kroza nj je prolazila tramvajska pruga, Poljaci su mogli vidjeti kroz prozore što se tamo dešava, hrabriji su van bacali pakete s hranom. Jedina apoteka je radila u getu, vlasnik Poljak je imao dozvolu od nacista da liječi; on je koristio priliku raditi i papire za dozvole prebacivanja ljudi iz geta, proglašen je pravednikom među narodima (baš Poljaka od svih pravednika bilo je 90%).

U getu se radila i selekcija za logore; djecu su odmah strijeljali, snažniji idu u radne logore (Auschwitz) ili ostali pješice u logore smrti (Birkenau) 60 km od grada, okupljeni na trgu (Trg tišine i praznih stolica) s koferom ili bez ičega.

PODATCI:

- 65 000 krakovskih Židova ubijeno u holokaustu
- 3 000 000 poljskih Židova ubijeno u holokaustu (99%)
- danas 200 vjernika posjećuje sinagoge u gradu

Schindlerova tvornica emajla u Ulici lipa 4

Oskar Schindler – rodio se u Češkoj, Nijemac, bio je špijun njem. armije, došao je prije Nijemaca da izabere sebi što više tvornica za Njemačku, da pripremi teren, bio je razmaženi kockar, ženskar, alkoholičar, družio se SS-om i znao je što se sprema... nagovara vlasnike Židove da sve njemu prepisu i ostanu kao

Trg tišine i praznih stolica

Pruga - ulaz u Birkenau

radnici, da ne izgube sve.

On 1941. uviđa događaje u getu, razmišlja da i sebe spasi odmazde naroda, počinje proizvoditi oružje. Imao je 1750 radnika, 1000 Židovi, na taj popis je 500 ljudi stavio on, a ostalo Marcel Goldberg, vrlo podmukao čovjek, za novac je brisao i dodavao ljude za rad u tvornici (i spas) pa tko daje više (svjedočio živi svjedok 2002. g.)

Oskar Schindler spasio je oko 1200 osoba, a dosta djece je poslao poljskim časnim sestrama, njihovih je potomaka danas oko 4000.

No, sve je zarađeno potrošio, sa ženom i ljubavnicom preko Argentine i nakon bankrota završio je u Izraelu tražeći pomoć spašenih... umro je tamo. Film ga je prikazao u još pozitivnijem smislu.

*Tajana Gašparić
(bilješke prema kazivanju lokalnog vodiča,
djevojke iz Krakowa čija je majka Zagrepčanka)*

Nikad ne zaboravimo

Natpis na ulazu u logor

AUSCHWITZ I NJEGOVA POTRESNA POVIJEST

U sklopu projekta Never Forget Tajana Gašparić i ja posjetile smo u Poljskoj 25. 3. 2023. koncentracijski logor Auschwitz – Birkenau, najveći logor nacističke Njemačke u kojem je ubijeno milijun i petsto tisuća ljudi, najviše Židova.

Većina je ubijena u plinskim komorama, potom spaljena u krematorijima. Drugi su bili ubijani izgladnjivanjem, prisilnim radom, manjkom higijene, zaraznim i crijevnim bolestima, pogubljenjima i okrutnim medicinskim eksperimentima. Logor Auschwitz bio je kompleks logora za uništenje u vrijeme nacizma i njemačke okupacije Poljske. Danas su dijelovi logora državni muzej, a muzej je od 1997. godine pod zaštitom UNESCO-a. Logor je za javnost otvoren 1967. godine na inicijativu preživjelih logoraša s ciljem da se nikada ne zaborave strahote koje su ljudi tamo proživljavali. Prvi vodiči bili su preživjeli logoraši koji su osobno svjedočili svim strahotama. Sovjetska je vojska 27. siječnja 1945. godine oslobodila logor, ono što je tamo zatekla i danas je još

uvijek potpuno nezamislivo. Vojnici su svojim očima vidjeli slike užasa! Preživjelo je samo 7000 ljudi iznemoglih, smrtno bolesnih logoraša od kojih je bilo 500 djece. Jako mali broj zatvorenika je mogao stajati uspravno, mnogi su apatično ležali na zemlji. Ljudi su bili preslabi za marševe na zapad na koje su SS-stražari, po strašnoj zimi, otjerali desetine tisuća ljudi, prije sloma nacističke Njemačke. To je bila tvornica smrti u kojoj je svakodnevno poubijano na stotine ljudi (žene, djeca, starci, nemoćni) dok su ostali, koji su bili sposobni za rad, radili robovski posao bez dovoljno hrane uz stalno batinanje i svirepo izživljavanje nad njima.

Na ulazu u logor stoji natpis „Arbeit macht frei – Rad oslobađa“ koji su napravili sami logoraši. Pročitavši natpis ulaskom u logor ljudi su mislili da ulaze u mjesto gdje će svoju „kaznu“ izdržati radeći i tako preživjeti. Prvi logoraši bili su europski i poljski intelektualci (liječnici, inženjeri, pravnici... visokoobrazovani ljudi) koji se nisu slagali i koji su osuđivali nacističku politiku i rat koji se širio Europom.

Od 1942. godine, kada je donesena odluka o „konačnom rješenju“ (način likvidacije svih Židova na području Europe) u logoru se ekstremno i masovno ubijaju Židovi. Za njihovu likvidaciju izgrađen je Birkenau, u neposrednoj blizini Auschwitza, stoga je i naziv cijelog kompleksa Auschwitz–Birkenau.

Svake se godine 27. siječnja obilježava Dan sjećanja na holokaust diljem Europe. Do danas je logor posjetilo više od 49 milijuna ljudi. Tijekom godišnjeg „marša živih“, od Auschwitza do Birkenaua, posljednji preživjeli logoraši marširaju ruku pod ruku

Vagon

Never forget

Žica i stražarnica

s mladim ljudima iz cijeloga svijeta. Broj onih koji su preživjeli iz godine u godinu sve je manji tako da će djeca, unuci, prauunci - ne samo iz židovskih obitelji - uskoro morati sami čuvati i prenositi njihova sjećanja...

Danas se na tom tragičnom mjestu od 1967. nalazi spomenik svim žrtvama, uz postavljene spomen-ploče s emotivnim natpisom na svim jezicima kojima su govorili logoraši. Na ploči piše:

Logo projekta

**NEKA ZAUVIJEK BUDE KRIKOM OČAJA I UPOZORENJE ČOVJEČANSTVU OVO MJESTO NA KOJEM SU HITLEROVCI UMORILI OKO MILIJUN I POL MUŠKARACA, ŽENA I DJECE, UGLAVNOM ŽIDOVA IZ RAZNIH ZEMALJA EUROPE.
AUSCHWITZ-BIRKENAU 1940 - 1945**

Zato...
NEVER FORGET – NIKADA NE ZABORAVIMO!

Vera Pongrac

**KL AUSCHWITZ WAS THE LARGEST NAZI GERMAN CONCENTRATION CAMP AND SINCE 1942 ALSO MASS EXTERMINATION CENTRE FOR JEWS.
IN THE YEARS 1940-1945, THE NAZIS DEPORTED AT LEAST 1,300,000 PEOPLE TO AUSCHWITZ:
1,100,000 JEWS,
140,000-150,000 POLES,
23,000 ROMA /GYPSIES/
15,000 SOVIET PRISONERS OF WAR,
25,000 PRISONERS FROM OTHER ETHNIC GROUPS.
1,100,000 OF THESE PEOPLE DIED IN AUSCHWITZ. APPROXIMATELY 90% OF THE VICTIMS WERE JEWS. THE SS MURDERED THE MAJORITY OF THEM IN THE GAS CHAMBERS.**

Auschwitz u brojkama

Nikada ne zaboravimo

NA TERENSKOJ NASTAVI U JASENOVCU

Naši učenici osmih razreda u pratnji svojih razrednica i ravnateljice posjetili su 3.4.2023. Spomen područje Jasenovac. Ovu terensku nastavu financiralo je Ministarstvo znanosti i obrazovanja s ciljem unapređenja znanja o holokaustu te razmjerima i posljedicama počinjenih zločina protiv čovječnosti. Pri dolasku u Spomen područje Jasenovac, učenike su s prostorom Memorijalnoga muzeja upoznale voditeljice. Učenici su bili podijeljeni u grupe i imali su zadatak odgovoriti na nekoliko postavljenih pitanja. Teme su se odnosile na život u logoru i rasne zakone. Učenici su odgovore pronalazili u muzejskim prostorijama; na slikama, filmovima, pomoću raznih predmeta i novinskih članaka te arhivskih izvora. Uslijedila je prezentacija rada. Grupa je izabrala predstavnika koji je pročitao pitanja i odgovore te su u kratkoj raspravi s voditeljicom programa zaključene teme.

U drugom su dijelu posjetili mjesto gdje se nalazio koncentracijski logor Jasenovac. Na maketi logora voditeljica je objasnila kako je logor izgledao, što se u njemu događalo, kakvi su uvjeti u logoru vladali i kamo su logoraši odvođeni na pogubljenje. Na kraju

su otišli do spomenika autora Bogdana Bogdanovića, spomenik je poznatiji kao kameni cvijet. Učenike je važno educirati o zločinima genocida i holokausta te o rasnim zakonima u vrijeme NDH da bi se senzibilizirali i uvidjeli sve strahote koje su počinjene nad pojedinim narodima i rasama. Izuzetno je važno da učenici razviju toleranciju prema svim ljudima bez obzira na narodnost, vjeru i rasnu pripadnost.

Vera Pongrac

Osmaši kod jezera u Jasenovcu

POSTAVLJANJE KAMENA SPOTICANJA

Projekt **Stolperstein – Kamen spoticanja** živim održava sjećanje na progone i uništenje Židova tijekom Drugog svjetskog rata. Autor projekta je njemački umjetnik Guntera Demniga. Od 1992. do prije nekoliko godina, svaki kamen spoticanja on je sam ugradio u pločnike ispred obiteljskih kuća i domova

**„Osoba je zaboravljena
onda kada je zaboravljeno
njezino ime.“**

Talmud

Kamenje spoticanja u Čakovcu

žrtava holokausta. To je mali betonski blok kojem je na jednu plohu učvršćena mjedena pločica s ugraviranim imenom žrtve, datumom rođenja te datumom i mjestom pogubljenja. Postavlja se ispred posljednje adrese žrtve.

Projektu se pridružila i Židovska općina Čakovec koja je na području grada ukupno postavila

28 kamena na 6 adresa. Moram napomenuti da je u nekim gradovima zabranjeno postavljanje kamenja spoticanja. Naše je Međimurje opet pokazalo koliko je empatično i koliko je važno za našu, ali i buduće generacije da se ne zaboravi holokaust. Kamene „spavači“ bude se u trenutku kada im uputimo pogled, kada se naša misao zaustavi na kratkim podacima ispisanima u mjedi, zapisu iz kojeg se naslućuje neprocjenjivo ljudsko trajanje naglo prekinuto zlom i ratnim ludilom.

Polaganje kamenja spoticanja ovog je puta bila aktivnost u okviru međunarodnoga projekta **Never Forget - Nikada ne zaboravimo**. Bilo je vrlo emotivno prisustvovati tom događaju, postavljanju malog znamenja na mjesta gdje je živjelo 28 Židova koji su iz našeg grada odvedeni u logore smrti. Tek su rijetki preživjeli, dok je većina ubijena u plinskim komorama.

Kamen spoticanja, Eva Schwarz

Vera Pongrac

Panorama Osake i pogled na vrtove trešanja

JAPAN - ZEMLJA IZLAZEĆEG SUNCA

Pruži li vam život šansu da posjetite Zemlju izlazećeg sunca, definitivno ju iskoristite! Japan je zemlja potpuno drukčije kulture od naše. Naša se učiteljica Dubravka Ovčar uvjerila u to putujući u posjet kćeri koja studira japanski, naravno, u Japanu!

Imala sam priliku posjetiti Japan, točnije otok Honshu. Osaka, na južnoj obali zapadnog dijela otoka, glavni je grad istoimene prefekture. Po broju stanovnika je treći najveći grad u Japanu, poslije Tokya i Yokohame, a ima 2.7 milijuna stanovnika. Osaka je nastala na delti rijeke Yodo, ispresijecana je nizom vodotoka i kanala, povezana s više od tisuću mostova. Zato zasluženno nosi nadimak „Venecija Istoka“. Glasovita atrakcija Osake je dvorac Osaka Castle – završen 1586. godine u samo tri godine. Izgradio ga je dao glasoviti japanski ratnik i političar Toyotomi Hideyoshi i tada je bio najveći dvorac u Japanu. Kroz povijest je više puta stradao i bio obnavljan. Danas ima 8 katova, a na vrhu je vidikovac s prekrasnom panoramom Osake i pogled na vrtove trešanja oko dvorca.

Oduševio me i Dotonbori – četvrt grada uz istoimeni kanal, prepuna neonskih reklama i kafića, popularna među studentima i zaposlenicima koji nakon posla dolaze na piće u male barove i konobe. Ulice noću osvjetlja-

Dotonbori

Osaka Castle

vaju neonske reklame kao što je slavni znak trkača za robnu marku Glico, tzv. Glicoman. Sjevernije je distrikt Shinsaibashi – glavno trgovačko područje smješteno u četvrti Namba. Ulice su nad-svođene (tzv. „trgovačke arkade“) i ispunjene različitim dućanima, a protežu se kilometrima. Tu možete naći doslovno sve – od dućana skupe markirane robe do uličnih prodavača suvenira ili pojesti s nogu neke od japanskih delicija.

U Osaki je najbolje putovati željeznicom, bilo Metroom, brzim i točnim vlakom ili Monorailom. Uz mnoštvo hodnika, lokala i dućana,

Putopis

„trgovačke arkade“

to je zapravo mali podzemni grad u kojemu čovjek može nabaviti sve najbitnije za život. Izuzetno je čisto i to je jedino mjesto gdje sam u javnosti vidjela koševce za smeće. Na ulicama u samome gradu nema niti jednoga, sve smeće nosite sa sobom kući i tamo razvrstavate.

Amerika Mura

Hram Todai-ji

Najveći japanski brončani Buda

Osaka Metro

Osaka Monorail

U blizini Osake je **Nara**, bivša prijestolnica Japana iz 8. stoljeća. Tu se nalazi hram Todai-ji, najveća drvena građevina na svijetu te najveći japanski brončani Buda visok 15 metara i težak 400 tona.

Cijeli kompleks nalazi se unutar Nara parka, gdje srne i srndaći slobodno lutaju i posjetitelji mogu nahraniti keksima koje lokalni prodavači prodaju posebno za njih.

Nara je i područje poznato po vrtovima. Obišla sam samo jedan, tada otvoren - Joshikien Garden, danas u privatnom vlasništvu, a sastoji se od vrta

Putopis

s ribnjakom, vrta s kućicom za pijeње čaja i vrta s kamelijama. Cijeli je vrt prekriven mahovinom i vijugavim stazicama, a pored ribnjaka je pravi pravcati mlin s mlinskim kolom.

Srne i srndaći u Nara parku slobodno šebu

Joshikien Garden

Mlin

Posjetila sam i Kyoto, bivši carski glavni grad Japana, poznat kao „grad tisuću hramova“ (ima ih zapravo 2000) i tijekom Drugog svjetskog rata je bio potpuno pošteđen razaranja. Danas se smatra najznačajnijim središtem japanske kulture i uvršten je na popis baštine UNESCO-a.

Jedan od najljepših je Kiyomizu-dera, budistički hram u istočnom Kyotu, dio UNESCO-ve Svjetske baštine antičkog Kyota. Izgrađen je od drveta, a u njegovoj konstrukciji nije upotrijebljen niti jedan čavao. U kompleksu ima nekoliko svetišta. Glavna

Zlatni paviljon

dvorana ima veliku verandu poduprtu stupovima od 13 metara, koja strši preko brda i pruža impresivan pogled na grad.

Kinkaku ili Zlatni paviljon je drugi hram koji treba posjetiti u Kyotu, Japancima najdraži. To je jedna od najglasovitijih zgrada prekrasne zlatne boje koja se za sunčanog vremena presijava i bliješti. Sagrađen je na rubu ribnjaka okruženog grmljem i drvećem kao zen budistički hram.

Kiyomizu-dera

Putopis

JAPANSKI SPECIJALITETI

Što se tiče hrane, naravno isprobala sam sve. Najbolje što sam ikad jela bilo je Okonomiyaki – slano jelo od tijesta kao za palačinke uz dodatak mesa, morskih plodova i zelja, pečeno i preliveno različitim umacima.

Na ulicama Osake prodaje se još jedna delicija nastala iz tijesta sličnog palačinkama uz dodatak komadića hobotnice ili tempure, ukiseljenim đumbirom i zelenim lukom – Takoyaki.

Gyoza je još jedan specijalitet Japana, jastučići u obliku polumjeseca punjeni svinjetinom, zeljem, mladim lukom i gljivama.

Yakitori su mesni ražnjići zamišljeni kao jelo „za ponijeti“ – radi se o komadima piletine koja se peče na

roštilju i potom začini, izuzetno je mekano i sočno. Od specijaliteta sličnih juhi probala sam Udon i Ramen. Udon je debeli gusti rezanac poslužen u vrućoj juhi uz dodatak pilećeg mesa u komadima i nasjecanog mladog luka ili vlasca.

Ramen je japansko jelo s pšeničnim rezancima na kineski način koji se poslužuju u temeljcu s tipičnim dodacima uključujući narezanu svinjetinu, nori, menma i mladi luk.

I na kraju, naravno desert! Mochi je japanski kolačić izrađen od mochigome, ljepljive riže kratkog zrna. Vrsta tog kolačića su Daifukumochi, ili daifuku, mali okrugli mochiji punjeni slatkim nadjevom, najčešće anko (pasta crvenog graha).

Okonomiyaki

Gyoza

Udon

Yakitori

Ramen

Daifuku

Takoyaki

NEŠTO OPĆENITO O JAPANU I JAPANCIMA

Prvo na što morate obratiti pažnju je to što se Japanci ne rukuju – pozdravljaju se naklonom. U trgovini s obje ruke primaju kreditnu karticu i isto je tako uz naklon vraćaju, pa nakon nekoliko dana i vi nesvjesno počinjete uzvraćati na isti način. Na izlasku iz dućana se ne pozdravlja s doviđenja, već s riječima zahvale (arigatōgozaimasu). U velikom broju dućana nećete moći platiti karticom, već se traži gotovina – iznosi se ne zaokružuju, već se vraća sve do u sitniš. Isto tako Japanci ne primaju napojnice. U Japanu se svi kreću lijevom stranom – to me je u početku strašno iritalo i teško se bilo priviknuti, ali se čovjek navikne.

Pomalo ičudi i frustrira što Japanci jako slabo govore engleski jezik. Većinu turista čine Kinezi ili Korejci, tako da im je drugi jezik uglavnom kineski. A ostali turisti se vrlo teško sporazume ukoliko nemaju

uz sebe nekoga tko zna japanski jezik.

Ako u Japanu izgubite novčanik, šanse da vam ga vrate sa svim novcem i karticama je preko 99 posto. Svaka im čast.

Zapanjilo me:

- što na ulicama možeš vidjeti hrpu bicikala i niti jedan nije zaključan lokotom,
- što se kontrolor u podzemnoj željeznici nakloni svaki put kad ulazi i izlazi iz vagona,
- što na pješačkom prijelazu pješaci uvijek čekaju zeleno svjetlo na semaforu, iako je ulica prazna, a raskrižja prekrivaju zebre u cijeloj površini,
- što je srkanje pri jelu poželjno, jer to znači da uživate u hrani.

Uglavnom, Japanci su izrazito pristojan i pošten narod, a sam Japan prekrasna mistična zemlja za čije razgledanje definitivno nije dovoljno osam dana godišnjeg odmora. Zato treba iskoristiti priliku, ponovno se vratiti i iznova proživjeti san.

Dubravka Ovčar

Sjajni učenici i mentori

NATJECANJE MLADIH TEHNIČARA

Učenik osmog B razreda Gabrijel Režonja i ove je godine kao najbolji natjecatelj iz naše županije sudjelovao na državnoj smotri Tehničke kulture u Vodicama. Natjecanje obuhvaća 12 kategorija, a Gabrijel je sudjelovao u području elektrotehnike i osvojio 19. mjesto. Cijela grupa dobila je zadatak izraditi indikator nivoa vodljive tekućine. Izrada rada traje osam sati za praktični rad, a zatim se vrednuje prezentacija i pisani dio teoretskih znanja. Učitelj tehničke kulture i fizike Hrvoje Subotić pripremao je našeg učenika i s njim boravio u Vodicama četiri dana. Spomenimo da su i lani branili boje Međimurske županije i naše Škole, ali u kategoriji obrade materijala s osvojenim 4. mjestom. Gabrijel kaže da ima interes za ovo područje i želi nakon osnovne upisati Tehničku školu u Čakovcu. Čestitamo im obojici na uspjehu, a Gabrijelu želimo puno uspjeha i nadalje, u srednjoj školi.

Novinarska grupa

65. natjecanje mladih tehničara
Republika Hrvatska
831. Mladijska Strikoman

Vodice,
02. svibnja 2023.

Milenijska fotografija Strikoman

Gabrijel za radnim mjestom na državnom natjecanju

Gabrijel i mentor Hrvoje Subotić

Leo i mentor Hrvoje Subotić

LEO DRAGOVIĆ NA DRŽAVNOM NATJECANJU IZ FIZIKE

Naš učitelj Hrvoje Subotić osim državne razine iz elektrotehnike pripremao je učenika Lea Dragovića iz osmog B razreda za natjecanje iz fizike. Nakon osvojenog 1. mjesta u Međimurskoj županiji slijedio je poziv u Podgoru na državni susret mladih fizičara. Zajedno su proveli četiri naporna no zanimljiva dana ispunjena druženjem i izletom u Malakološki muzej u Makarskoj.

Osim pisanog dijela i ispita, provjerava se znanje i spretnost u izvođenju zanimljivih pokusa. Leo je osvojio 27. mjesto. On je ujedno i talentiran i izvrstan matematičar, prijašnjih je godina za OŠ Podturen u tom predmetu osvajao visoka mjesta u županiji. Bravo, bravo! Nek je i njemu sretno u srednjoj školi.

Novinarska grupa

Sjajni učenici i mentori

KAKO JE PREDSTAVLJATI ŠKOLU NA DRŽAVNOM NATJECANJU U FUTSALU

U grupi deset djevojčica od petog do osmog razreda i ja treniramo futsal, dvoranski nogomet. Imamo tri učenice koje treniraju u ŽNK Međimurje. Ove školske godine zajedno smo ponosno predstavljale Međimursku županiju na državnom natjecanju kao OŠ Podturen nakon prvog mjesta na županijskoj razini. Iz dana u dan smo naporno trenirale i zadnji tjedan travnja krenule u Poreč. Ispratili su nas roditelji s ravnateljicom, a učiteljica Željka nas je s osmijehom na licu dočekala pred hotelom. Prvi dan smo iskoristile za šetnje uz plažu i druženje.

Ujutro nas je čekao prvi krug natjecanja. Atmosfera je u ekipi bila odlična, a nakon prve pobjede 4:1 protiv OŠ Jakšić, istim rezultatom slavile smo protiv škole iz Karlovca. Nakon razigravanja po grupama i dvije pobjede, plasirale smo se u četvrt finale gdje smo, nakon lavovske borbe i eksplozije emocija, izgubile od OŠ Ivanić Grad. Za izgubljenom utakmicom manje žalimo jer je ta škola osvojila prvo mjesto.

Ostat će nam u sjećanju ovo putovanje i isplatio se naš višegodišnji trud bavljenja sportom. Isto ćemo pamtili kako su nas roditelji dočekali veseli, s ružom za poklon. Naša učiteljica Željka Podgorelec-Sirc zaslužila je svoj veliki buket cvijeća! I mi se njoj zahvaljujemo na svemu.

Klara Vrančić, 6.c

Ženska nogometna ekipa: Lea Bakač, 5.a, Kaja Krznar, 6.a, Tena Žagar, 6.a, Greta Kovačević, 6.c, Klara Vrančić, 6.c, Tara Francki, 7.a, Hana Marković, 7.b, Stela Kolar, 7.b, Ana Kovač, 8.a, Ines Šimatić, 8.b

USPJEŠNI I BROJNI NA NATJECANJU IZ GEOGRAFIJE

Ove školske godine nakon školskog natjecanja iz geografije čak se devetero učenika plasiralo na županijski krug i u ožujku smo u OŠ Ivanovec krenuli na novo provjeravanje znanja. Pete razrede su predstavljali Dora Blažon, Iva Jalušić i Nikola Šantak. Pavla Hatlak i Tena Žagar pisale su test za šestaše, a za osme razrede Nino Jambrošić, Gabrijel Režonja, Emily Božić i Martin Antolović. Najbolji rezultat postigao je Nikola Šantak iz 5.a osvojivši 4. mjesto. Čestitamo svima i njihovoj mentoricu prof. Lei Valkaj.

Nikola Šantak, 5.a

Sjajni učenici i mentori

OŠ PODTUREN – POPIS PLASIRANIH UČENIKA NA ŽUPANIJSKO/DRŽAVNO NATJECANJE

FIZIKA					
R.BROJ	IME I PREZIME	RAZRED	MENTOR	ŽUPANIJSKO NATJECANJE - PLASMAN	PLASMAN NA DRŽAVNOM NATJECANJU
1.	LEO DRAGOVIĆ	8.B	HRVOJE SUBOTIĆ	1.	27.

PREDMET: TEHNIČKA KULTURA					
RBROJ	IME I PREZIME UČENIKA	RAZRED	MENTOR	KATEGORIJA	ŽUPANIJSKO NATJECANJE -PLASMAN
1.	VRBANEC PATRIK	8.A	HRVOJE SUBOTIĆ	ELEKTRONIKA	3.
1.	REŽONJA GABRIJEL	8.A	HRVOJE SUBOTIĆ	ELEKTROTEHNIKA	1. NA ŽUPANIJSKOM / DRŽAVNO NATJECANJE 19. MJESTO
2.	VALENTINO VIKOVIĆ	8.A	HRVOJE SUBOTIĆ	ELEKTROTEHNIKA	6.
1.	ANDRIJA TRSTENJAK	6.A	HRVOJE SUBOTIĆ	GRADITELJSTVO	8.
2.	LOVRO MIHALEC	6.C	HRVOJE SUBOTIĆ	GRADITELJSTVO	16.
3.	PATRIK LOVRENČIĆ	6.C	HRVOJE SUBOTIĆ	GRADITELJSTVO	5.
1.	GOLUBIĆ LOVRO	7.A	HRVOJE SUBOTIĆ	OBRADA MATERIJALA	3.
1.	NOA BOBIČANEC	7.A	HRVOJE SUBOTIĆ	STROJARSKE KONSTRUKCIJE	3.

FUTSAL 2022./2023. DJEVOJČICE – 1. MJESTO NA ŽUPANIJSKOM NATJECANJU / 5. MJESTO NA DRŽAVNOM NATJECANJU:

SUDJELOVALE:	
1. INES ŠIMATIĆ, 8.B	6. STELA KOLAR, 7.B
2. ANA KOVAČ, 8.A	7. GRETA KOVAČEVIĆ, 6.C
3. TARA FRANCKI, 7.A	8. TENA ŽAGAR, 6.A
4. KAJA KRZMAR, 6.A	9. LEA BAKAČ, 5.A
5. KLARA VRANČIĆ, 6.C	10. HANA MARKOVIĆ, 7.B

PREDMET: NJEMAČKI JEZIK					
RBROJ	IME I PREZIME UČENIKA	RAZRED	MENTOR	KATEGORIJA	ŽUPANIJSKO NATJECANJE -PLASMAN
1.	JALŠOVEC MARTIN	8.A	SNJEŽANA VUKOVIĆ	LISTA A	9.
2.	STRAHIJA TEA	8.A	SNJEŽANA VUKOVIĆ	LISTA A	16.
3.	ANTOLAŠIĆ ANA	8.A	SNJEŽANA VUKOVIĆ	LISTA A	22.
4.	ĐURKIN DAMJAN	8.A	SNJEŽANA VUKOVIĆ	LISTA A	20.
1.	SOVAR LEO	8.B	SNJEŽANA VUKOVIĆ	KATEGORIJA II	2.

Sjajni učenici i mentori

ENGLLESKI JEZIK				
R.BROJ	IME I PREZIME	RAZRED	MENTOR	ŽUPANIJSKO NATJECANJE - PLASMAN
1.	NOA BOBIČANEC	7.A	ALEKSANDRA TRUPKOVIĆ	10.

MATEMATIKA				
R.BROJ	IME I PREZIME	RAZRED	MENTOR	ŽUPANIJSKO NATJECANJE - PLASMAN
1.	LEO DRAGOVIĆ	8.B	MILENA MIKULČIĆ	2.

GEOGRAFIJA				
R.BROJ	IME I PREZIME	RAZRED	MENTOR	PLASMAN NA ŽUPANIJSKOM NATJECANJU
1.	BLAŽON DORA	5.A	LEA VALKAJ	20.
2.	ŠANTAK NIKOLA	5.A	LEA VALKAJ	4.
3.	JALUŠIĆ IVA	5.A	LEA VALKAJ	23.
1.	HATLEK PAVLA	6.C	LEA VALKAJ	4.
2.	ŽAGAR TENA	6.A	LEA VALKAJ	20.
1.	JAMBROŠIĆ NINO	8.B	LEA VALKAJ	13.
2.	ANTOLOVIĆ MARTIN	8.B	LEA VALKAJ	15.
2.	BOŽIĆ EMILY	8.B	LEA VALKAJ	8.
4.	REŽONJA GABRIJEL	8.A	LEA VALKAJ	18.

PREDMET: INFORMATIKA					
RBROJ	IME I PREZIME UČENIKA	RAZRED	MENTOR	KATEGORIJA	ŽUPANIJSKO NATJECANJE - PLASMAN
1.	LOVRO NOVAK	5.B	KARLO ZADRAVEC	PRIMJENA ALGORITAMA	4.
2.	ALEN ANTOLAŠIĆ	5.B	KARLO ZADRAVEC	PRIMJENA ALGORITAMA	8.

KEMIJA				
R.BROJ	IME I PREZIME	RAZRED	MENTOR	ŽUPANIJSKO NATJECANJE - PLASMAN
1.	MARTIN ANTOLOVIĆ	8.A	TERNA RADOVAN	17.
2.	NOA BOBIČANEC	7.A	TERNA RADOVAN	13.

POVIJEST				
R.BROJ	IME I PREZIME	RAZRED	MENTOR	ŽUPANIJSKO NATJECANJE - PLASMAN
1.	BOŽIĆ EMILY	8.B	LEA SRŠAN	13.

PREDMET:	
VJERONAUKE - 6. MJESTO U MEĐIMURSKOJ ŽUPANIJI, A 17. U VARAŽDINSKOJ BISKUPIJI SUDJELOVALI: LUKA MOLNAR 6.A, DORA DOLENEC 6.B, IVA JALUŠIĆ 5.A, DORA BLAŽON 5.A, MOLNAR DAVID 6.A – MENTOR: ALEN SAMBOLEC	

Sjajni učenici i mentori

ROBOTIKA – 5. MJESTO EKIPNO U REGIJI ČAKOVEC; MENTORICA: MILENA MIKULČIĆ
SUDJELOVALI: LOVRO NOVAK, LOVRO MIKULČIĆ, ALEN ANTOLAŠIĆ, DOMINIK KOLAR, 5.B

KLOKAN BEZ GRANICA – U ORGANIZACIJI HMD-a (POVJERENIK: MILENA MIKULČIĆ)

- JANJA OVČAR, 3.A I LEO DRAGOVIĆ, 8.B – 10% NAJBOLJIH U HRVATSKOJ
- NAGRAĐENI: VIKTOR MIKAC 4.A I KAJA TKALEC 2.A

ATOM LIGA - 1. EKIPA JE OSTVARILA 47. MJESTO, A 2. EKIPA ODLIČNO 6. MJESTO. EKIPJE SU ČINILI EMILY BOŽIĆ, JULIJA ŽGANEC I TEA STRAHIJA TE MIA ŠELA, LEO DRAGOVIĆ I MARTIN ANTOLOVIĆ. MENTORI : TERNA RADOVAN, MILENA MIKULČIĆ I HRVOJE SUBOTIĆ.

ČITANJEM DO ZVIJEZDA – 5. NA ŽUPANIJSKOM – TENA ŽAGAR, KAJA KRZNAR I EMILY BOŽIĆ;
MENTORICA: MARTA TRSTENJAK

SIGURNO U PROMETU - 5. RAZRED – ŽUPANIJSKO NATJECANJE – 5. MJESTO

SUDJELOVALI: LOVRO MIKULČIĆ, ALEN ANTOLAŠIĆ, SARA ANTOLOVIĆ, PETRA SRŠAN
MENTOR: HRVOJE SUBOTIĆ

SPORTSKA NATJECANJA – VODITELJICA ŽELJKA PODGORELEC-SIRC

ODBOJKA M - 2. MJESTO

BOGDAN FILIP, JAMBROŠIĆ NINO, REŽONJA GABRIJEL, VRANČIĆ LUKA, STROJKO LUKA, KIRIĆ GABRIJEL, KRZNAR MATIJA, VRTARIĆ FRAN, ŽGANEC ROKO, ĐURKIN DAMIJAN, ANTOLOVIĆ MARTIN, JALŠOVEC MARTIN, FRANCKI LEON

ATLETIKA M - 3. MJESTO

BOGDAN FILIP, JAMBROŠIĆ NINO, REŽONJA GABRIJEL, VRANČIĆ LUKA, STROJKO LUKA, JALŠOVEC MARTIN, DODLEK VIKTOR, VRBANEC PATRIK

NOGOMET 5.-6. RAZRED Ž - 2. MJESTO

BEDI DORA, BAKAČ LEA, ŽAGAR TENA, ANTOLOVIĆ SARA, KRZNAR KAJA, KALANJOŠ SABINA, VRANČIĆ KLARA, TURK TEA, KOVAČEVIĆ GRETA, HORVAT EMA

SMOTRA DRAMSKIH IGARA „THEATERSPIELE”

STIGLO JE VIŠE OD 900 SUDIONIKA IZ OSAM ZEMALJA

Uzbudljiv projekt pun aktivnosti, zabave i druženja te uz obilje dramskih igara proveden je u jedinstvenom prostoru HNK u Varaždinu, na smotri dramskih radova „Theaterspiele”. Ovo su bile već 19., a pod vodstvom učiteljice Snježane Vuković našoj grupi „Gute Kinder“ sedme igre. Ovogodišnja smotra je održana krajem ožujka. Naša grupa imala je probu u HNK Varaždin, a radionice za djecu od vrtičke dobi do srednjoškolaca posjetili smo u OŠ Vidovec. Bilo nam je odlično i vrlo dinamično. Budući da su nam voditelji bili iz zemalja njemačkog govornog područja, morali smo pokazati svoje znanje njemačkog jezika u aktivnim dramskim vježbama i igrama. Čak smo i pomagali mlađim glumcima! Na dan nastupa nakon početne pozitivne treme, krenuli smo sigurno i uvjerljivo s našim igrokazom „Alles für Fußball”. Osim domaćih škola, gostujuće grupe stigle su iz Njemačke, Austrije, Bosne i Hercegovine, Rumunjske, Slovenije, Srbije i Mađarske. Uvijek se osjećamo nekako posebno na prekrasnoj pozornici HNK-a. Nakon predstave pogledali

smo nastupe ostalih grupa na balkonu u gledalištu. Ponosni smo sudionici ove smotre i uvjereni da ćemo biti i dio idućih jubilarnih 20. Theaterspiele, pa makar netko od nas i kao srednjoškolac.

Novinarska grupa

Ekipa glumaca s mentoricom Snježanom Vuković

Sjajni učenici i mentori

NA NJEMAČKOM JEZIKU SE I (NA)SMIJEMO JEDNI DRUGIMA

7. razred

L: Participi kojih glagola završavaju na -t?

Alle: Glagoli radnje!!!

L: Kakvi su glagoli oni koji su ispisani u tablici na plakatu?

Daniel: Neodređeni...

Noa: Neredoviti....

L: Habt ihr gern Schule?

Saša: Idem v školu...idem!

L: Welche bekannte deutsche Schriftsteller kennst du?

Viktor: Mozart... Erich Kästner, Marina Spyri...

L: Modalni glagoli - kakvi su to glagoli?

Viktor: Jednokratni...

L: Marsel, ispravi u radnoj bilježnici!

Marsel: Već jesam!

L: Ja sam sretna žena!

Daniel/Saša: Ja isto!!!!

Noa: Wenn meine Freunde sauer sind... u prijevodu znači ... Kad su moji prijatelji kiseli...

L: Welche Musik magst du?

Asija: Opern.

L: Welche Komponisten magst du?

Asija: Wolfgang...Amadeus...Mozart...

Viktor: Učiteljice, koji horoskopski znak je Krebs?

L: Rak.

Noa: Ali u rječniku piše karcinom!?!

L: Koji horoskopski znak je Widder?

Marsel: Vidra!!!!

L: A Wassermann?

Viktor: Čovječja ribica!!!!

Noa: Što znači riječ Stimmung?

Viktor: Štimati se z nečim!!!!

L: Martine, koji veznik si pročitao u rečenici?

Martin: Zarez?!?

5.razred

L: Kako zovemo odjeću koju nosimo zimi?

Martin (diže ruku): Zimnica!!!

L: Što znači riječ „das Christ-kind“?

Leo: Kristovo dijete!

6. razred

Filip:viele Leute kennen znači..... puno djece luta!

L: ... aufpassen je djeljiv glagol.....

Filip: Djeljiv?!? Ja sam mislio da se samo brojevi mogu dijeliti!!!!

L: Što je to einen, ein, eine u rečenici.....?

Filip: To su one riječi ispred imenice!!!!!!

L: Zašto si riječ MODE napisao velikim tiskanim slovima?

Patrick: Pobeglo mi je!!!!

Scena s nastupa u Varaždinu

Projekti

PROGRAM PREVENCIJE SEKSUALNOG NASILJA NAD DJECOM

Osnovna škola Podturen jedna je od 40-tak osnovnih škola u Republici Hrvatskoj koja je odabrana za provedbu SNEP 2 – JUNIOR programa. Program i radionice osmislile su djelatnice Ženske sobe zajedno sa svojim partnerima. Opći cilj projekta je prevencija seksualnog nasilja nad djecom i mladima. Nakon višednevnih edukacija u organizaciji Ženske sobe, ravnateljica Marijana Cerovec i pedagoginja Josipa Horvat održavale su najprije roditeljski sastanak te upoznale roditelje s projektom i dobile suglasnost za uključenje djece u navedeni preventivni program, a nakon toga provedene su radionice za učenike od 5. do 8. razreda. Radionice su na primjeren način osvijestile osnovne pojmove te poteškoće u sprečavanju nasilja u vidu predrasuda, tabu tema i ignoriranja uvjetovana društvenim običajima.

Smatramo da je seksualno nasilje vrlo bitna tema o kojoj se zbog brojnih predrasuda premalo priča te se nadamo da će se uvođenjem ovog preventivnog programa osvijestiti ovaj problem te prepoznati i u što većoj mjeri spriječiti daljnje seksualno nasilje nad djecom.

pedagoginja Josipa Horvat

PLESNE I GLAZBENE VIJESTI IZ (SPORTSKE) DVORANE

Na školskoj priredbi uz Dan škole pravo je oduševljenje nastalo kada je učenik Leo Sovar uz pratnju također osmaša Martina Antolovića, mladog pijanista, izveo najljepšu ljubavnu pjesmu Cesaricu! Dečki će sigurno nastaviti plovidbu glazbenim vodama jer je njima muzika velika ljubav. Veselit će nas sve lijepe vijesti o njima ako se jednom proslave i krenu u tom smjeru.

Glasnim pljeskom nije publika prekidala samo njihovu izvedbu, već i svaki splet veselih pjesmica malog školskog zbora pod vodstvom učiteljice Ksenije Zdravec. Zbor je, kako smo čuli komentare „rasturio” i postao čak tema propovijedi našeg župnika na nedjeljnoj svetoj misi. Naravno, u pozitivnom smislu. Nema nagrada za kategoriju glazbenih uspjeha pa im poručujemo da smo im svi podrška i čestitamo na izvrsnom nastupu!

Kao šećer na kraju programa predstavili su se i mlađi članovi plesne škole, aktivnosti koja je ove godine organizirana u subotnjim jutrima za sve željne plesa. Plesni učitelj Davor Marčetić i sam se rasplesao da popuni jedno mjesto nastupa u paru i tako kaudbojskim koracima

na parketu školske dvorane doveo (možda buduće plesne zvijezde) do prvog zvjezdanog trenutka u plesnim cipelama.

Novinarska grupa

Zvjezdani trenutak malih plesača na Dan škole

„Jako volim plesati i brzo zapamtim korake. To me motiviralo da se upišem u plesnu školu. Prije sam se samo mogla rasplesati u svojoj sobi kad me nitko nije smetao, a sad se već osjećam sigurnije, nije me sram i uživam kad se vrtim gotovo kao profesionalac. Popravilo mi se samopouzdanje i sve lakše se povežem s nekim tko je meni novi par. U starijoj grupi nas je dvanaest, savladali smo već salsu, engleski i bečki valcer, hip-hop, uz neke modernije korake. I drugima preporučujem da što više plešu jer ima uz užitak i zdravstvene koristi. Meni je ovo baš zabavno!”

Dora Dolenc, 6.b

Raspjevani Leo i pijanist Martin

NACIONALNI ISPITI U OSMIM RAZREDIMA

Ove su se školske godine, u ožujku, u osmim razredima prvi put pisali nacionalni ispiti iz hrvatskog jezika, matematike, biologije, kemije, fizike, povijesti, geografije i stranih jezika. Cilj im je bio dobiti povratnu informaciju o razini postignuća učenika u svrhu poboljšanja i unaprjeđivanja obrazovnog sustava. A kako su ispite doživjeli učenici naše škole?

Pročitajte neka razmišljanja i dojmove.

Kada sam saznao za nacionalne ispite, ništa mi nije bilo jasno. Bojao sam se hoće li mi utjecati na zaključnu ocjenu, hoće li biti teški, kako ću ih napisati...proživljavao sam noćne more. Kada je došao taj dan, bio sam nervozan. Prvi ispit bio je iz hrvatskog. Otvorio sam ga i vidio da uopće nije težak. Malo sam odahnuo. Ispite smo pisali svaki drugi dan, imali nastavu, sve mi je to bilo naporno, dnevno smo bili u školi do 14 ili 15 sati! Kada su nacionalni ispiti završili, zaboravio sam dosta gradiva iz predmeta koje smo učili prije ispita. Sada se malo bojim, moram nadoknaditi sve izgubljeno jer će početi testiranja. Moje je mišljenje da su nacionalni ispiti nepotrebni, da ih se ne treba provoditi zbog izgubljenoga gradiva kojeg smo mogli obraditi u tom periodu.

Gabriel Režonja, 8.a

Kada sam saznala da ćemo pisati nacionalne ispite, bilo me strah. Tada još nitko nije znao ništa o tome: kako će se provoditi, hoće li utjecati na završnu ocjenu ili upis u srednju školu...uopće mi nije bilo svejedno! Saznali smo da ipak neće, osjećala sam malo olakšanje. Ispiti nisu bili pretjerano teški, tijekom provođenja imali smo organiziranu i redovnu nastavu. Ipak smo izgubili dosta sati iz pojedinih predmeta, sada se bojim završnih ispita. Možda su nacionalni ispiti i bili dobri, ali nama je sve to bilo stresno, naporno, a završetak nastave, zbog njih, bit će još stresniji i naporniji.

Tea Strahija, 8.a

Saznali smo za nacionalne ispite. Stalno sam si govorila da još ima vremena do njih, ali me svejedno stalno nešto kopkalo i nije dalo mira, tako da ponekad nisam bila spremna za redovnu nastavu. Opuštenija sam bila kada sam saznala da nam neće utjecati za upis u srednju školu. Prije ispita bila sam jako prestrašena, nije mi bilo svejedno, osjećala sam se bolje kada sam vidjela da nisu svi tako teški. Meni oni nisu imali smisla, samo su nas opteretili, zbog njih smo izgubili dosta sati nastave.

Lara Zorčec, 8.a

Prije pisanja nacionalnih ispita, neki su nas učitelji pokušali za njih pripremiti. Vježbali smo, ponavljali gradivo od petoga razreda. Sve mi je bilo naporno i stresno. Iz predmeta za koje smo se pripremali, bilo mi je lakše riješiti test i nisam osjećala takvu nervozu prije pisanja. Taj dan, kada smo ih počeli pisati, bila sam jako umorna, ali kada smo krenuli, pogledavali smo se i očima govorili da nije tako teško.

Neki su predmeti bili prilično laki, dok su neki bili zaista komplicirani i bojim se njihovih rezultata. Svaki drugi dan pisali smo testove i gubili dosta sati nastave, to me sada počelo više brinuti, sve ćemo morati nadoknaditi. Neke predmete nadoknađujemo ostajući sat – dva duže i to mi je naporno! Kući se vraćam jako kasno i nemam nimalo vremena za odmor, za sebe, već moram opet sjesti i učiti. Mislim da se provođenje nacionalnih ispita nije trebalo odvijati tijekom nastave, već na kraju školske godine. Gubili smo dosta sati nastave, zaboravili gradivo od prije, a sada počinju prava ispitivanja i testovi.

Nacionalni ispiti su dobri zato što provjeravamo svoje znanje iz nižih razreda, ali samo neka se provode na kraju školske godine.

Ana Antolašić, 8.a

Julija Žganec, 8.b, Emily Božić, 8.b, Elena Otorepec, 7.a i Stela Kolar, 7.b na Zrinijadi

ZRINIJADA

Na natjecanju osnovnoškolaca u poznavanju života i djela obitelji Zrinski u konkurenciji 13 hrvatskih škola naše mlade povjesničarke osvojile su 4. mjesto. Ekipa na prvom mjestu imala je samo 2,5 bodova više. Bravo za cure! Pripremala ih je učiteljica Lea Sršan.

Studijsko putovanje

POSJET RUDNIKU SOLI WIELICZKA U POLJSKOJ

Rudnik soli Wieliczka udaljen je petnaestak kilometara od Krakowa te je najposjećenija turistička atrakcija Poljske koja brojem turista premašuje i kompleks logora Auschwitz.

Povijest rudnika duža je od sedamsto godina i jedan je od najstarijih u Europi. Od ukupno 250 km hodnika za turiste je otvoreno tek 1% ili 3 km. Zbog mnoštva skulptura, dvorana od soli (2500 ukupno) rudnik je uvršten 1978. na prvi popis svjetske kulturne baštine pod zaštitom UNESCO-a.

U dubinu ima 8 razina, ali za posjetu je priređena prva razina do 300 metara u dubinu. Na tom je prostoru Europe nekad bilo miocensko more, zbog tektonskih se promjena voda povukla i ostavila debele naslage morske soli zvane „sivo zlato” zbog

Kolo i sol

sive boje. Vađenja blokova soli pomoću štapova za rolanje bio je mukotrpan posao. No, rudari su uvijek bili samo jako zdravi muškarci i kraljevi su ih dobro plaćali solju koja je imala visoku cijenu. Nekad je rudnik punio 1/3 državne riznice poljskih kraljeva. U slobodno vrijeme i u čast svecima koji su štitili rudare (sv. Barbara) i tesare (sv. Josip) izrađivali su prekrasne kipove, oltare, čak cijele crkve i lusterima ukrašene dvorane. Zanimljivo je da su i konji bili potrebni u rudniku, u štalama je uvijek netko bio dan i noć s njima. Radili su 6 sati, a ljudi 8 sati. Ujutro bi najhrabriji rudari ulazili spaljivati pod stropom nakupljeni metan, opasan plin koji je izazivao smrt i eksplozije. Rudari su s pjesmom „Salve regina” počinjali dan.

Kapela

Rudnik soli

Rudari

Sada se sol više ne iskapa, no voda se skuplja na donjim razinama i pumpa na površinu za proizvodnju soli za kupanje i slično. Litar slane vode ima 320 grama soli, što je gušće od Mrtvog mora. Još uvijek 250 rudara održava rudnik i jezera slane vode, a 400 vodiča vodi grupe turista u obilazak. Svake nedjelje u 6,30 svećenik dolazi održati misu u crkvi sv. Kinge. Ta se dvorana može i iznajmiti za vjenčanje, ako imate 3000 eura za 3 sata!

Dvorana i drveni strop

NAGRADNO PITANJE:

- Zašto odora rudara i vodiča u rudniku ima 29 gumbi?
- Koliko kristala soli ima najveći luster u crkvi svete Kinge?
- Tko je sveta Kinga?

S točnim odgovorima javite se uredništvu! Čeka vas lijepa nagrada!

*Bilješke s putovanja:
učiteljica Tajana Gašparić*

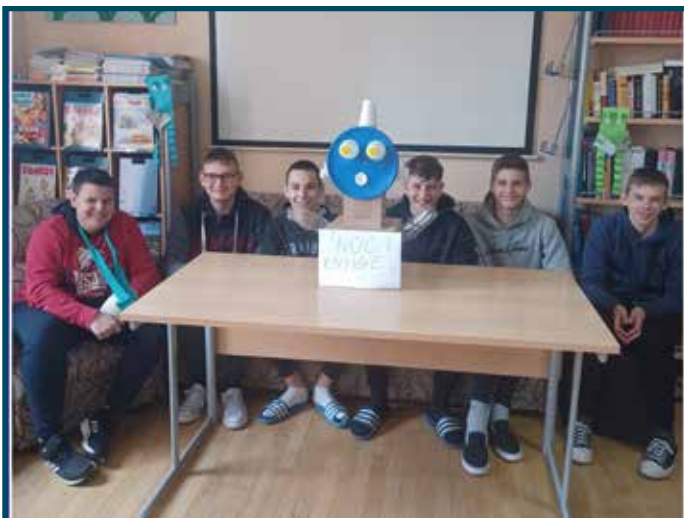
Noć knjige

UMJETNA INTELIGENCIJA U KNJIŽNICI

Tema ovogodišnje Noći knjige, manifestacija koja promovira knjigu i knjižnice, umjetna inteligencija, zainteresirala je i učenike 8.a razreda koji su sat razrednika proveli u knjižnici i dobro se zabavili uz ovu temu.

U školskoj knjižnici učenici 8.a razreda pogledali su isječke filma Wall-e, o robotu koji otuđeno čovječanstvo u budućnosti podsjeća na ljudskost. Razgovarali su s razrednicom i knjižničarkom o umjetnoj inteligenciji u svakodnevnom životu i odlučili napraviti robota od kartonskih kutija, čepova, boca te drugog otpada. Ideje, kombinacije materijala te spretna ruke bile su dovoljne da nastanu ne jedan već tri robota. Robote možete vidjeti u prostoru knjižnice, a ujedno i prolistati knjige o znanstvenoj fantastici.

Knjižničarka Marta Trstenjak

*LK Igramo se likovima i crtama kao Kandinski
Leon Strahija 2.b*

Noć knjige

BILI SU NAŠI UČENICI

NIKA HREN IZDALA PRVU PJESNIČKU ZBIRKU

Kao učitelje nas veseli i čini ponosnima kad se naši učenici nakon osmog razreda upišu u željene srednje škole te svojim marljivim radom i uzornim ponašanjem predstavljaju sredinu iz koje dolaze u najboljem svjetlu. No ako se u nekoj generaciji rodi mlada pjesnikinja, onda je to oduševljenje posebno.

Nika Hren, učenica 3. razreda Gimnazije Josipa Slavenskog, u Noći knjige predstavila je svoju prvu pjesničku zbirku pod naslovom „Pjesme jednog ždrala”. Njezin mentor prof. Ivan Pranjić kaže da nema puno takvih osoba kao Nika, malo tko se toliko radovao susretima i književnim radionicama kao ona te da je njemu osobno bilo veliko zadovoljstvo s njom surađivati. Naizgled krhka, Nika je iznimno jaka. Po njemu je bavljenje umjetnošću čista dobrota koju ima. Već prvi rukopisi su sjajni, a umjetnost je njoj sama po sebi dovoljna. A ždral, sunčeva ptica, savršen je izbor same autorice.

Nika Hren

pojedinom pjesmom nego sustavom ideja, viđenja i jezičnih rješenja...”
Čakovečku Gimnaziju znamo oduvijek kao rasadnik i tvornicu kulture, tu je kao pisac stasao Jakov Skok, Tina Čatlaić i još poznatiji Kristian Novak.

Nika na promociji zbirke

Književna kritičarka prof. Emilija Kovač priredila je osvrt na ovu pjesničku zbirku za književni list „Kolo”. Izdvojimo dijelove te kritike: „Njezina je poezija osobna, iznutrašnja, produhovljena, definitivno nije plagijat. Ona probire materijal koji drži sebi bitnim i sebi svojstvenim... nije vulgarna ali autentična jest... stih je raspisan, proznog razgovornog ritma, odrješita je i vodi je mladenačka hrabrost. Njezin svijet nije smiraj nego mnoštvo nemira, nedoumica i žudnji. U pjesmama jednostavna jezika i konvencionalne sintakse ona promišlja sebe i svoj put... ne šarmira

Na promociji tekstove su čitale naše bivše učenice, sada srednjoškolke u Gimnaziji Ema Šela i Martina Novak

Noć knjige

Nika je na svoju prvu promociju pozvala i svoju učiteljicu iz osnovne škole Tajanu Gašparić koja je već na satovima hrvatskoga jezika zapazila Nikin talent, upućenost u svijet umjetnosti i kulturnu prošlost. Nika je uz pisanje lijepe riječi pokazivala interes za novinarstvo te je prepuna ideja bila u uredništvu našeg školskog lista, uz to je svojim oduševljenjem prema svakom zadatku bila i pokretač brojnih aktivnosti.

Ravnateljica Gimnazije obratila joj se na kraju pozdravne riječi zahvalom: „Hvala ti što si naša“, a mi s ponosom dodajemo: „Nika, hvala što si bila naša! Od srca čestitamo i čekamo nove promocije kojih će zasigurno biti.“

učiteljica Tajana Gašparić

Cvat

Ne daj na sebe
Čuvaj to što imaš
U sebi
Pusti neka cvate
Svakim novim proljećem
Poput ljiljana
Zavoli svoj korov
Kako bi mogla
Voljeti
Svoje latice

Rezano cvijeće

Pogledaj što su mu učinili,
od malog cvijeta ostao je korijen.
Čini se kao da mu treba vode,
ili sunca
ili nešto jače od toga.
Čupali su ga a on se smješkao,
mислеći da tako izgleda ljubav.

Nika Hren (Pjesme jednog ždrala)

POSJET KNJIŽEVNIKA

KOPRIVKOV SVIJET

Uz smijeh i znatiželju pratili smo 26. listopada 2022.g. pustolovine malog dječaka Koprivka o kojem nam je pričao sam autor ovog poznatog serijala slikovnica, Branimir Dolenc.

Osnovnu školu Podturen posjetio je književnik i umjetnik Branimir Dolenc i održao književne susrete za učenike od prvog do četvrtog razreda u matičnoj školi i u PŠ Sivica.

Branimir Dolenc kroz svoj je dugogodišnji rad stvorio opus od preko pet tisuća slika. Danas živi i radi u Koprivnici te je autor slikovnica o zanimljivim

doživljajima popularnog dječaka imena Koprivko, a ilustrirao je i edukativne slikovnice o pčelama i vrapčićima autorice Dubravke Volenc.

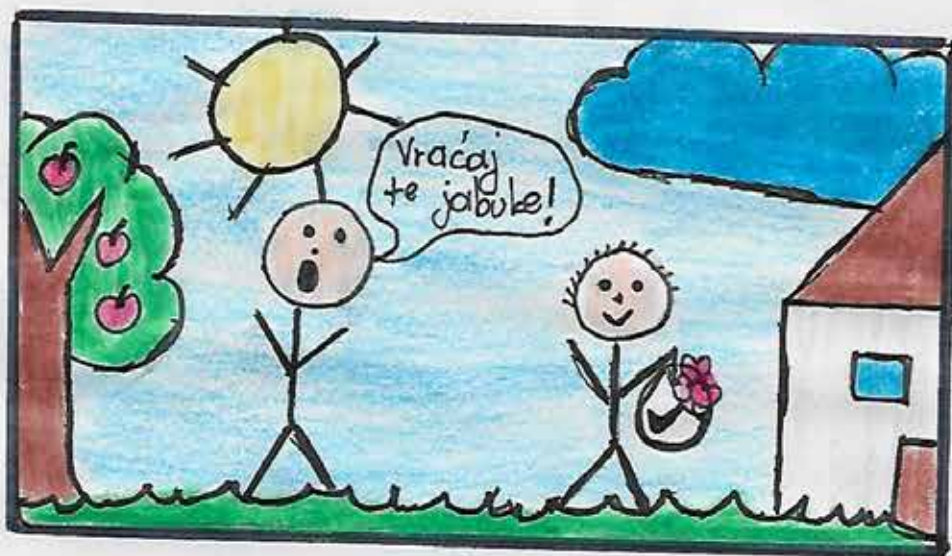
Posebno je pažnju privukao obukavši srednjovjekovni viteški kostim. Učenici su slušali uzbudljivu priču o Koprivku i njegovoj najboljoj prijateljici Dunji s kojom putuje po raznim mjestima Hrvatske. Na kraju susreta učenici su imali prilike vidjeti kako nastaju lijepe ilustracije Koprivka i Dunje, koje je Branimir Dolenc nacrtao na ploči.

Knjižničarska grupa

JABUKE

Emilly
Karlovac, 6.c

KRAJ